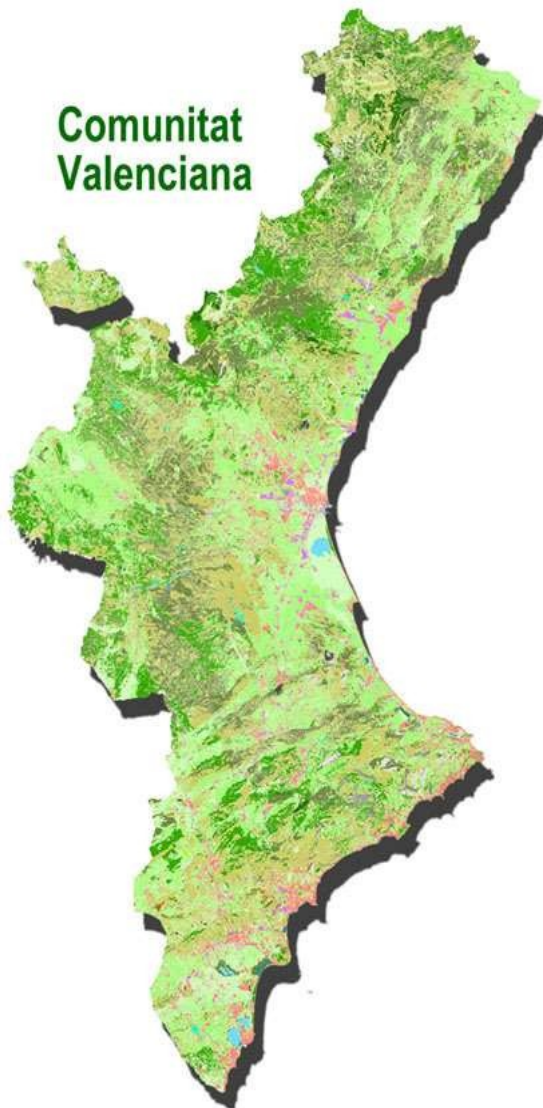

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

JUNY 2023

Meló d'Alger a Los Montesinos. Font: Secció d'Estudis d'Alacant.

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I
ESTADÍSTICA DEPARTAMENTAL**

ÍNDEX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS.....	6
2.2. RESERVA D’HUMITAT DEL SÒL.....	10
2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA).....	11
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	12
3.1. RESUM.....	12
3.2. XÚQUER.....	13
3.3. SEGURA.....	15
3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA.....	16
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	18
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	22
5.1. CEREALS GRA.....	22
Cereals d’hivern.....	22
Cereals d’estiu.....	23
Arròs.....	23
Dacsa.....	23
5.2. TUBÈRCULS.....	23
Moniato.....	23
Creïlla.....	23
5.3. INDUSTRIALS.....	24
Aromàtiques.....	24
Gira-sol.....	24
5.4. FERRATGERES.....	24
Alfals.....	24
Melca ferratgera.....	24
5.5. HORTALISSES.....	24
Bledes.....	24
All.....	24
Carxofa.....	24
Api verd.....	25
Albergina.....	25
Bròcoli.....	25
Carabasseta.....	25
Carabassa.....	26
Ceba.....	26
Col de cabdell.....	26
Coliflor.....	26
Pésols.....	27

Bajoca.....	27
Encisam.....	27
Meló.....	27
Nap, napicol i xirivia.....	28
Cogombre.....	28
Julivert.....	28
Meló d'Alger.....	29
Tomaca.....	29
Carlota.....	30
5.6. CÍTRICS.....	30
Mandariner.....	30
Taronger.....	31
Llimera.....	31
5.7. FRUITERS.....	31
Fruiters de llavor.....	31
Nisprer.....	32
Fruiters de pinyol.....	32
Cirerer.....	33
Altres fruiters.....	34
Alvocater.....	34
Caqui.....	35
Magraner.....	35
Figuera.....	36
5.8. FRUITA SECA.....	36
Ametler.....	36
Avellaner.....	37
Anouer.....	37
5.9. GARROFERA.....	38
5.10. VINYA.....	38
Raïm de taula.....	38
Raïm de vinificació.....	39
Vivers de vinya.....	39
5.11. OLIVERA.....	39
5.12. SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).....	41

1. RESUM

El mes de juny de 2023 va ser tèrmicament **molt càlid** a la Comunitat Valenciana, segons l'AEMET, amb una temperatura mitjana de 22,1 °C que va superar en 0,9 °C la del període de referència 1991-2020. Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual, amb 49,0 l/m², va ser quasi el doble de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (25,3 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar de molt humit. Les precipitacions es van produir principalment en forma de tempesta, que van afectar sobretot l'interior i van ser menys freqüents i menys intenses en la costa.

Respecte a la **humitat del sòl**, a final de juny, el percentatge d'humitat, tant en les capes superficials com en les capes profundes, va empitjorar lleugerament en tot el territori respecte al mes anterior.

Pel que fa a la **reserva hídrica**, a final de juny havia disminuït el volum embassat respecte al mes de maig a la conca del Xúquer i al subsistema Entrepeñas-Buendía. No obstant això, havia augmentat en la conca del Segura.

En relació amb l'**estat dels cultius**, en els **cereals d'hivern** les pluges caigudes durant els mesos de maig i juny no van aconseguir millorar la situació del cultiu, sobretot en les zones de secà, on en alguns emplaçaments no es va arribar a collir i es va destinar al consum a dent pel bestiar. Respecte als **cereals d'estiu**, en el cultiu de l'**arròs** es va dur a terme la reposició de falles.

Quant a les **hortalisses**, es va iniciar la recol·lecció de meló i meló d'Alger. Va prosseguir la recollida d'albergínies, carabasseta verda i blanca, cebes, col de cabdell, encisam, cogombre, pimentó, creïlla i tomaca.

Pel que fa als **cítrics**, durant el mes de juny es va apreciar que, malgrat la bona floració, el quallat havia resultat deficient en la majoria de varietats. Es va observar una caiguda fisiològica de fruits una mica més intensa que altres anys a causa de les elevades temperatures.

Pel que fa als **fruiters**, les pluges de final de maig i de juny van contribuir a l'engruiximent de pomes i peres. Durant el mes va finalitzar la collita de nispro i de cirera i es va generalitzar la de les fruites de pinyol com la bresquilla, nectarina i paraguaià.

Les pluges de final de maig i les del mes de juny van millorar els **ametlers** que es trobaven en la fase d'engruiximent del fruit.

En la vinya de **vinificació** es van observar des de l'inici de la floració fins i tot baies de grandària entre perdigó i pèsol, segons zones productores, mentre que en el **raïm de taula** va començar l'embossament de les varietats més precoces, al mateix temps que van continuar els treballs d'espampolament.

Les altes temperatures i el dèficit hídric dels mesos precedents van condicionar la floració i el quallat de l'**olivar**. Les pluges de final de maig i del mes de juny no van permetre recuperar l'estat del cultiu en totes les zones productores.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS

A la Comunitat Valenciana el mes de juny de 2023 va ser tèrmicament molt càlid i molt humit quant a pluviometria, segons l'AEMET. La temperatura mitjana, 22,1 °C, va superar en 0,9 °C la de la climatologia de referència (1991-2020) i la precipitació mitjana acumulada, amb 49,0 l/m², va ser quasi el doble que la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (25,3 l/m²).

Quan es comparen amb les proporcionades per la xarxa SIAR de l'IVIA, les estacions de la qual es troben més prop a la costa, s'observa que la temperatura mitjana registrada va assolir els 23,1 °C (1,0 °C superior als registres d'AEMET), i la precipitació mitjana va arribar a 28,5 l/m², inferior a la de l'Agència estatal.

JUNY 2023	T. mitjana mín. °C	T. mitjana mitj. °C	T. mitjana màx. °C	Prec. mitjana (l/m ²)
ALACANT	17,4	23,1	28,9	26,6
CASTELLÓ	17,5	23,1	28,7	25,5
VALÈNCIA	17,2	23,2	29,5	33,4
C. VALENCIANA	17,3	23,1	29,2	28,5

Font: xarxa SIAR i elaboració pròpia.

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana de juny de 2023 va aconseguir els 23,1 °C, 0,6 °C superior que la mitjana del període 2008-2022 (22,5 °C). Per part seua, la mitjana de les mínimes va ser de 17,3 °C, 1,2 °C per damunt de la mitjana del període 2008-2022. Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 29,2 °C, que és 0,3 °C superior a la del període de referència (28,9 °C).

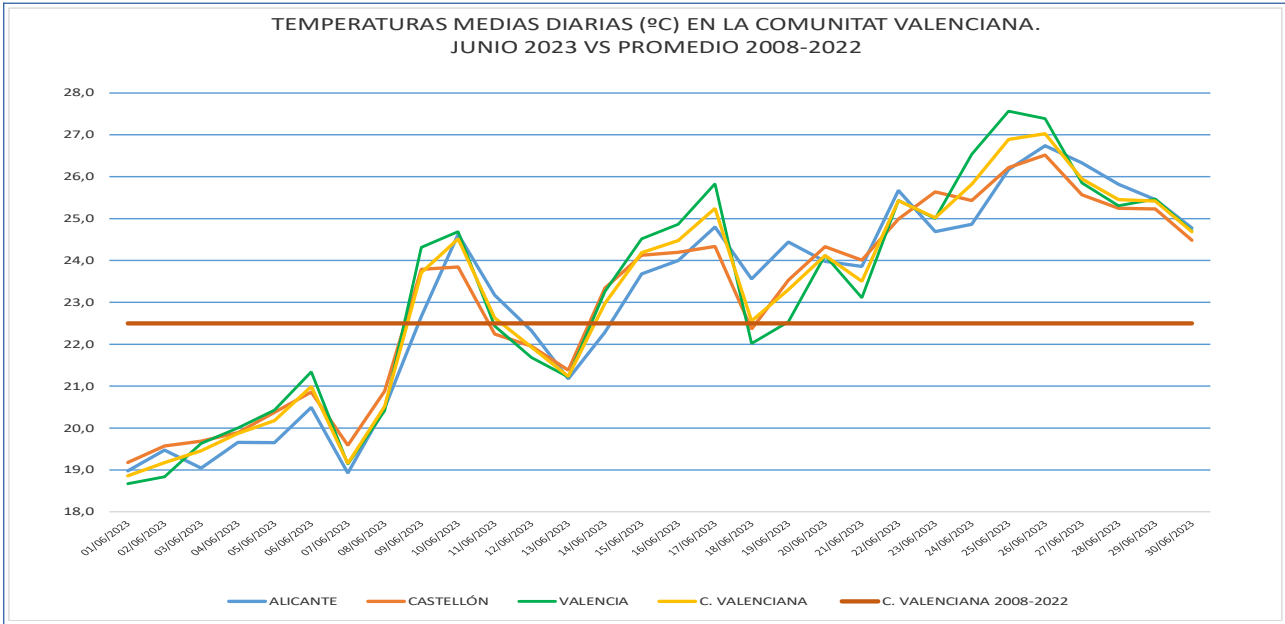
Per tant, les nits de juny van tindre una anomalia càlida molt més acusada que les temperatures diürnes, que van ser pròximes als valors normals.

Malgrat el caràcter molt càlid, el mes va començar relativament fresc i va acabar amb una temperatura normal, però el període entre el 8 i el 29 va ser molt calorós, amb el pic dels dies 25 i 26.

Les temperatures més altes es van registrar el dia 25, amb 41,0 °C a Carrícola, 40,9 °C a Xàtiva i 40,0 °C a Sumacàrcer. Les temperatures més baixes es van registrar els dies 2 i 3, amb 5,5 °C a Vilafranca, 7,7 °C a Fredes i 8,4 °C a Castellfort.

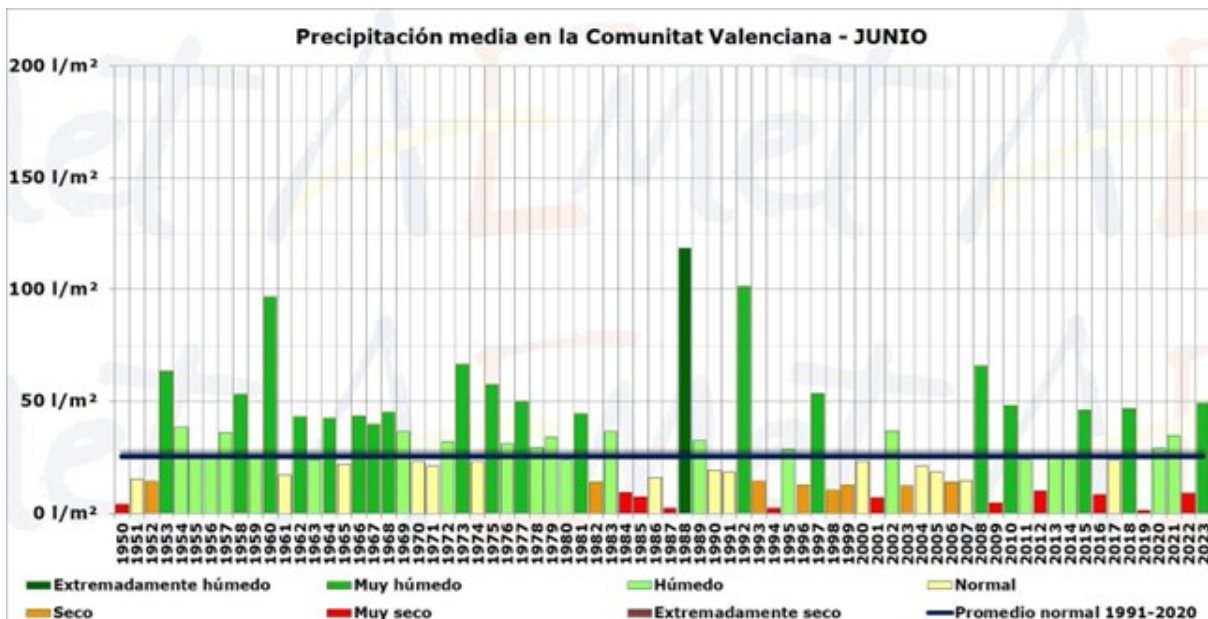

Al nord de València i al sud i litoral de Castelló (incloses les illes Columbretes) el mes ha sigut anormalment més càlid que en la resta del territori, amb valors que han superat en més d'1 °C el de la mitjana climàtica de referència.

Font: xarxa SIAR i elaboració pròpia.

Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual va ascendir a 49,0 l/m² (AEMET) que és quasi el doble que el de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (25,3 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar de molt humit, el més humit dels últims 15 anys, des de 2008.

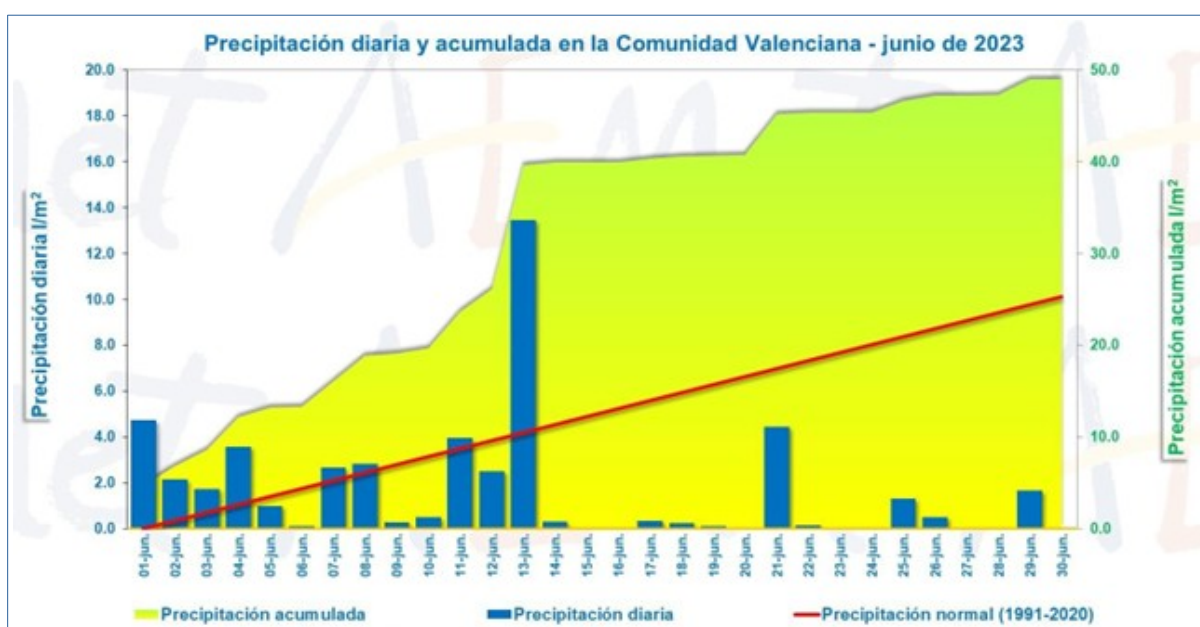
Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

En les tres províncies el mes va resultar molt humit, encara que va destacar un poc València, ja que va presentar un superàvit provincial de precipitació del 108 %, mentre que a Alacant i Castelló el superàvit va ser del 80 %.

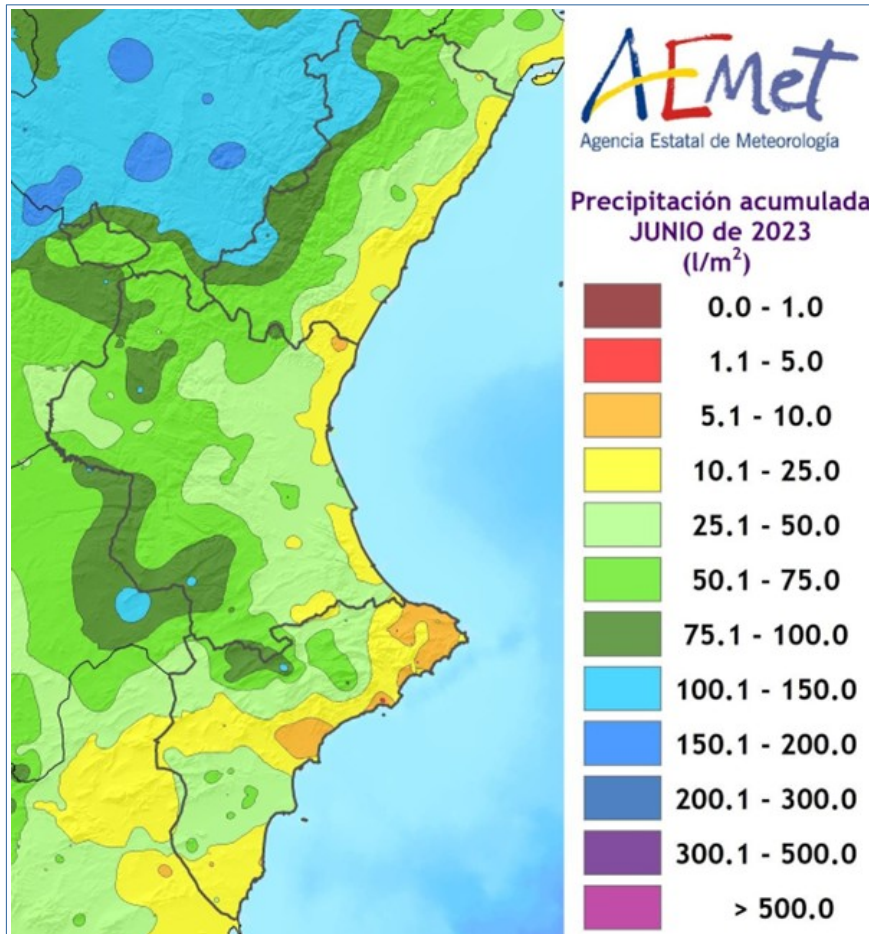
Les precipitacions es van acumular en forma de tempesta, que van afectar sobretot l'interior i van ser menys freqüents i menys intenses en la costa. En total, dels 30 dies del mes va haver-hi tempesta en algun punt del territori en 21 dies i va ser el mes de juny amb més raigs registrats dins del territori de la Comunitat Valenciana des de 2015.

El dia amb més precipitació acumulada va ser el 13, quan va haver-hi tempestes molt actives en les tres províncies, localment amb intensitat forta i amb graníssol. Al Fondó de les Neus es van acumular 55,0 l/m² al pas de la tempesta i 54,0 l/m² a Elx i 42,0 l/m² a Crevillent.

Els màxims acumulats durant el mes es van registrar a l'interior de Castelló, amb 141,8 l/m² registrats a Morella, 138,7 l/m² a Castellfort, 108,4 l/m² a Montanejos, 104,8 l/m² a Vilafranca, 102,7 l/m² a El Toro i també en observatoris de l'interior nord d'Alacant, amb 125,9 l/m² a Font Roja (Alcoi), 95,9 l/m² a Biar i 91,8 l/m² a Beneixama.

En l'altre extrem, els mínims mensuals de precipitació acumulada es van registrar al litoral amb 1,1 l/m² en les illes Columbretes, 1,9 l/m² a Calp, 4,0 l/m² al Verger, 4,6 l/m² a Orba i 6,5 l/m² a Faura.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

Respecte a la precipitació normal en cada punt, en el 12 % del territori (sobretot de zones litorals) el mes va ser deficitari, amb el màxim dèficit a la Marina Alta i al Camp de Morvedre, on en algunes zones la precipitació acumulada ha sigut inferior a la meitat del que és normal en juny.

En l'altre extrem, la precipitació acumulada va ser més del doble del normal en el 60 % del territori, situat en gran part de l'interior i en zones del sud d'Alacant com el Baix Vinalopó.

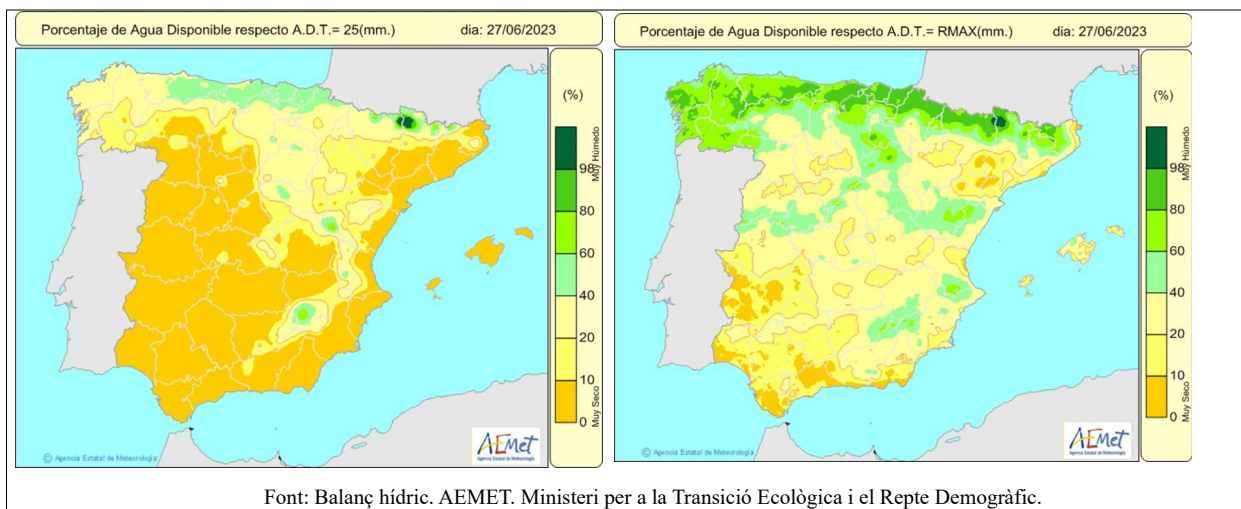

2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL¹

El *Butlletí hídric nacional*, elaborat decennalment per AEMET, recull la situació de la humitat del sòl referida al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, segons en el balanç hídric de data 27/06/2023, el percentatge d'humitat en les capes superficials va empitjorar respecte al mes anterior. Es va situar per davall del 10 % en la franja litoral, mentre que més a l'interior tenia valors entre el 10 % i el 40 %.

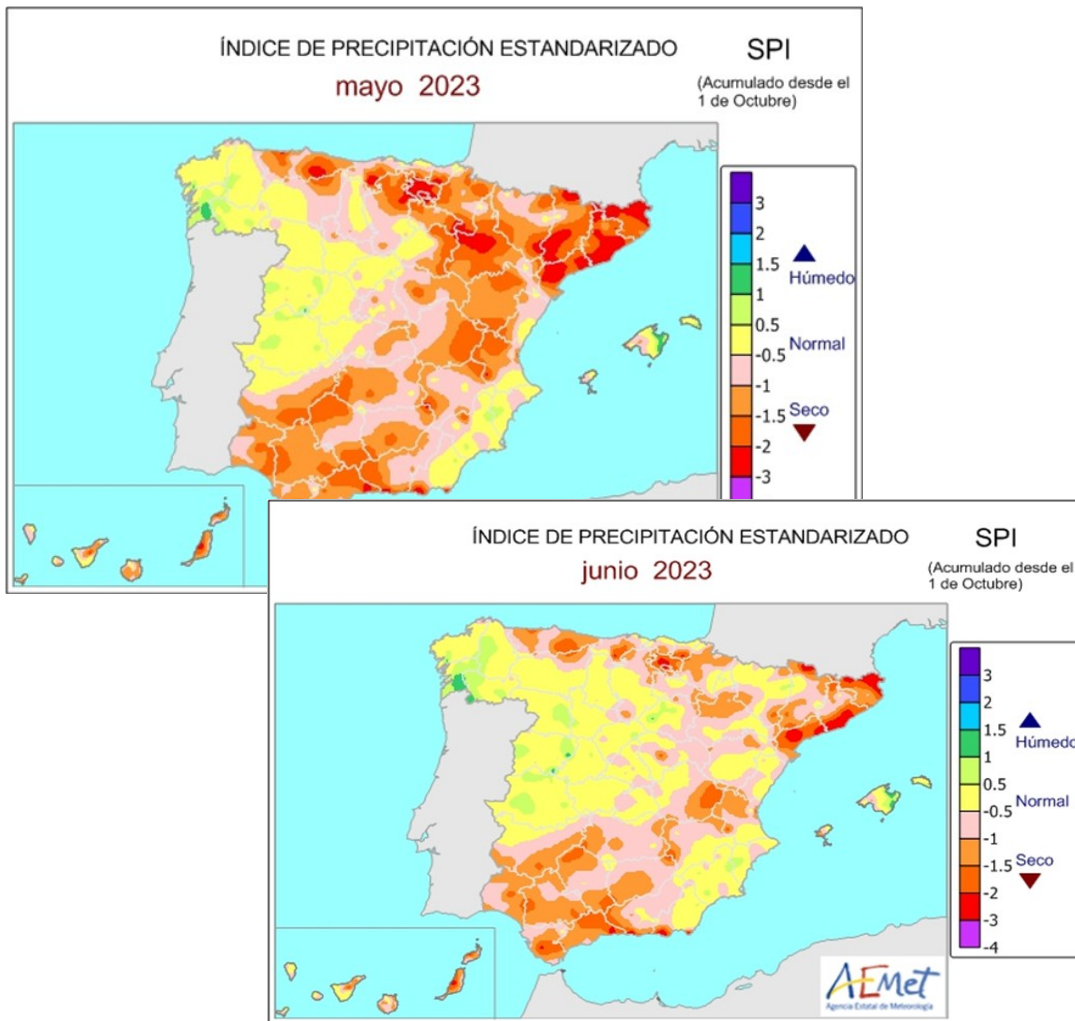
Quant a la reserva en les capes profundes, també va baixar respecte al mes de maig. Va aconseguir valors entre el 20 % i el 60 % a la província de Castelló. A la província de València es va situar entre el 10 % i el 60 %. Al litoral de la província d'Alacant es van observar percentatges d'humitat entre el 20 % i el 40 %, mentre que a l'interior la humitat en capes profundes va estar entre el 40 % i el 80 %.

2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA)ⁱⁱ

L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) que elabora mensualment l'AEMET i que és un indicador de l'aigua acumulada des de l'inici de l'any agrícola (1 de setembre) va mostrar en juny de 2023 valors entre - 2 i 1 vegada la desviació estàndard, i es va apreciar una lleu millora enfront del mes de maig.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. RESUM

La gestió de l'aigua embassada que proveeix la Comunitat Valenciana correspon en un 74,6 % a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i el 25,4 % restant, a la Confederació Hidrogràfica del Segura.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té molta transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana; una part de la superfície regable de la província d'Alacant rep, a través d'aquesta infraestructura, aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía).

Les variacions respecte al mes anterior, l'any 2022 i a les mitjanes del mateix mes dels últims cinc i deu anys s'observen en la taula següent.

	CAP. TOTAL (hm ³)	JUNY 2023		MAIG 2023		VAR. % OCUPACIÓ JUNY/MAIG	JUNY 2022 %	MITJ. 5 ANYS (%)	MITJ. 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL				
Xúquer	2.698	1.498	55,5	1.524	56,5	-1,0	61,7	48,9	45,5
Segura	1.134	399	35,2	393	34,7	0,5	42,3	39,4	45,7
Entrepeñas-Buendía	2.518	620	24,6	639	25,4	-0,8	26,9	27,91	49,4 ⁽¹⁾

(1) Percentatge del total de la Conca Hidrogràfica del Tajo

Font: elaboració pròpia amb dades del MITERD.

A la fi de juny havia disminuït el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer i en el subsistema Entrepeñas-Buendía, en la conca del Segura. No obstant això, va augmentar lleugerament. En canvi, en la conca del Xúquer, l'aigua embassada era inferior a la del mateix mes de l'any anterior, però superava la de la mitjana dels últims cinc i deu anys. mentre que a la conca del Segura l'aigua embassada era inferior a la del mateix mes de l'any anterior i a la mitjana dels últims cinc i deu anys. Pel que fa al subsistema Entrepeñas-Buendía, la situació a final del mes de juny era pitjor que la del mateix mes de l'any anterior i que la mitjana dels últims cinc anys.

D'acord amb els plans especials de sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicators, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural) de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Quant a l'escassetat conjuntural, els **indicators d'escassetat**ⁱⁱⁱ eren de normalitat en la Unitat Territorial d'Escassetat (UTE) del Tajo Mitjà (Entrepeñas-Buendía). Quant a la Confederació Hidrogràfica del Segura la situació va ser de prealerta en l'UTE sistema principal, capçalera i rius del marge dret, i de normalitat en l'UTE rius del marge esquerre. En l'àmbit de la Confederació

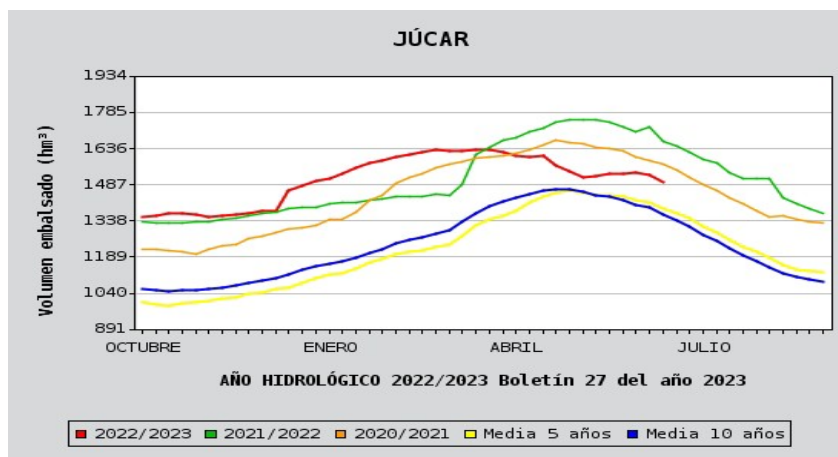

Hidrogràfica del Segura la situació va ser de prealerta en les UTE Sénia-Maestrat i Palància-les Valls, i de normalitat en la resta d'UTE Millars-la Plana de Castelló, Túria, Xúquer, Serpis, la Marina Alta, la Marina Baixa i el Vinalopó-Alacantí.

Pel que fa als **indicadors de sequera prolongada**^{iv} en l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Tajo, la UTS del Tajo-Capçalera (Entrepeñas-Buendía), a final de juny es trobaven en absència de sequera prolongada, totes les unitats territorials del Segura es van mantindre sense sequera prolongada. Quant a les unitats territorials de sequera del Xúquer, es va mantindre en sequera prolongada la UTS Palància-les Valls i la UTS Túria va eixir de la sequera prolongada, mentre que la resta va seguir sense sequera prolongada.

3.2. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Xúquer va disminuir en 26 hm³ respecte al mes de maig, per la qual cosa el percentatge d'ocupació va passar del 56,5 % al 55,5 %. Va mantindre valors superiors a la mitjana dels últims 10 anys i el percentatge d'ocupació va ser inferior al del mateix mes de l'any anterior (61,7 %).

Font: *Butlletí hidrològic setmanal*. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE), al llarg de l'últim any, es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

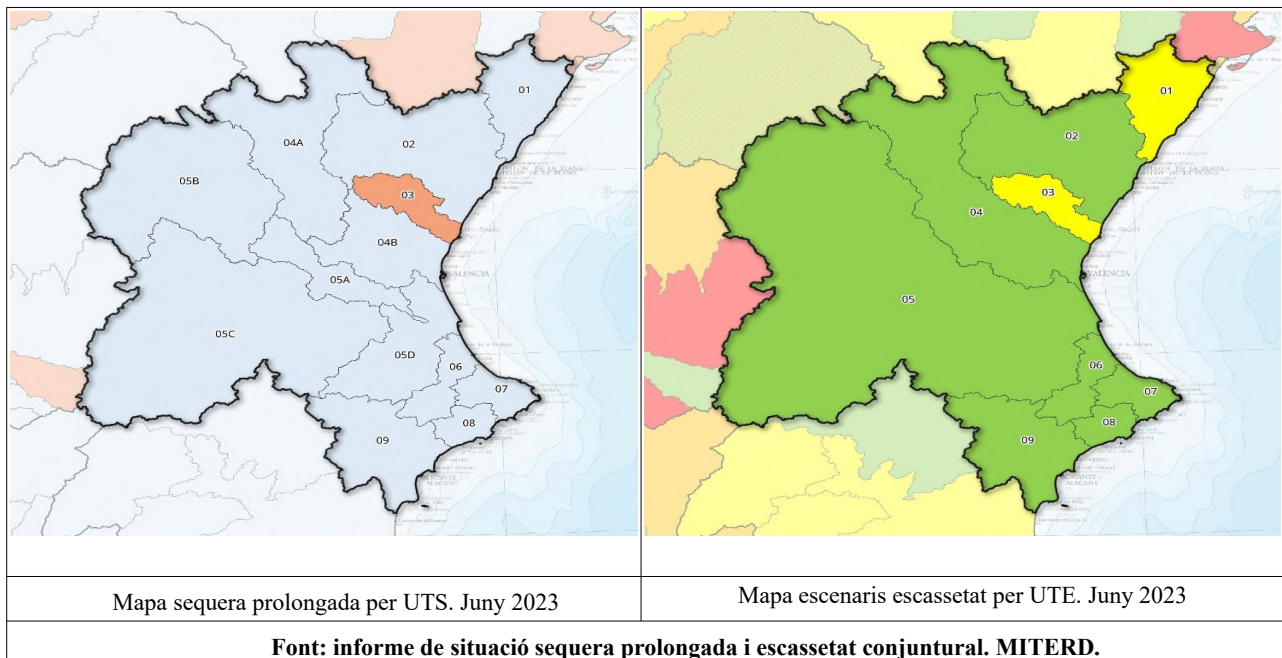
COD	UTE	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN
080.01	Cenia-Maestrazgo	0,780	0,850	0,800	0,730	0,830	0,580	0,710	0,500	0,560	0,430	0,420	0,460
080.02	Mijares-Plana Castellón	0,810	0,810	0,710	0,760	0,780	0,710	0,670	0,660	0,610	0,530	0,450	0,580
080.03	Palancia-Los Valles	0,770	0,710	0,880	0,760	0,690	0,580	0,610	0,620	0,510	0,380	0,340	0,330
080.04	Turia	0,810	0,820	0,890	0,890	0,880	0,900	0,860	0,820	0,800	0,710	0,650	0,730
080.05	Júcar	0,690	0,700	0,750	0,780	0,720	0,920	0,860	0,830	0,700	0,590	0,540	0,600
080.06	Serpis	0,840	0,850	0,750	0,790	0,760	0,680	0,610	0,650	0,580	0,560	0,590	0,670
080.07	Marina Alta	0,950	0,950	0,970	0,970	0,940	0,810	0,690	0,710	0,640	0,370	0,380	0,500
080.08	Marina Baja	0,880	0,840	0,810	0,750	0,660	0,640	0,560	0,530	0,510	0,470	0,470	0,550
080.09	Vinalopó-Alacantí	0,790	0,790	0,830	0,840	0,830	0,840	0,840	0,860	0,420	0,240	0,590	0,640

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

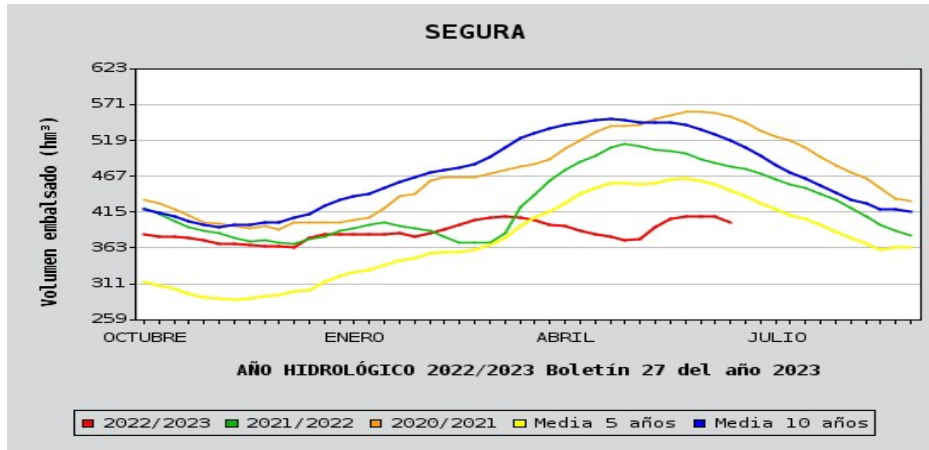
A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la demarcació hidrogràfica del Xúquer del mes de juny de 2023. S'hi aprecia que la UTS Palància-les Valls va seguir en sequera prolongada quan va acabar el mes, mentre que la part de la UTS Túria va deixar d'estar en sequera prolongada, la qual cosa va suposar una millora lleugera respecte al mes anterior.

3.3. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura va augmentar 6 hm³ respecte al mes de maig, ja que va passar de 393 hm³ a 399 hm³. El percentatge d'ocupació va ser del 35,2%, inferior al del mateix mes de l'any anterior (42,3), així com a la mitjana dels últims cinc anys (39,4%) i a la mitjana dels deu últims anys (45,7%).

Font: *Butlletí hidrològic setmanal*. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Segura reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE), al llarg de l'últim any, es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

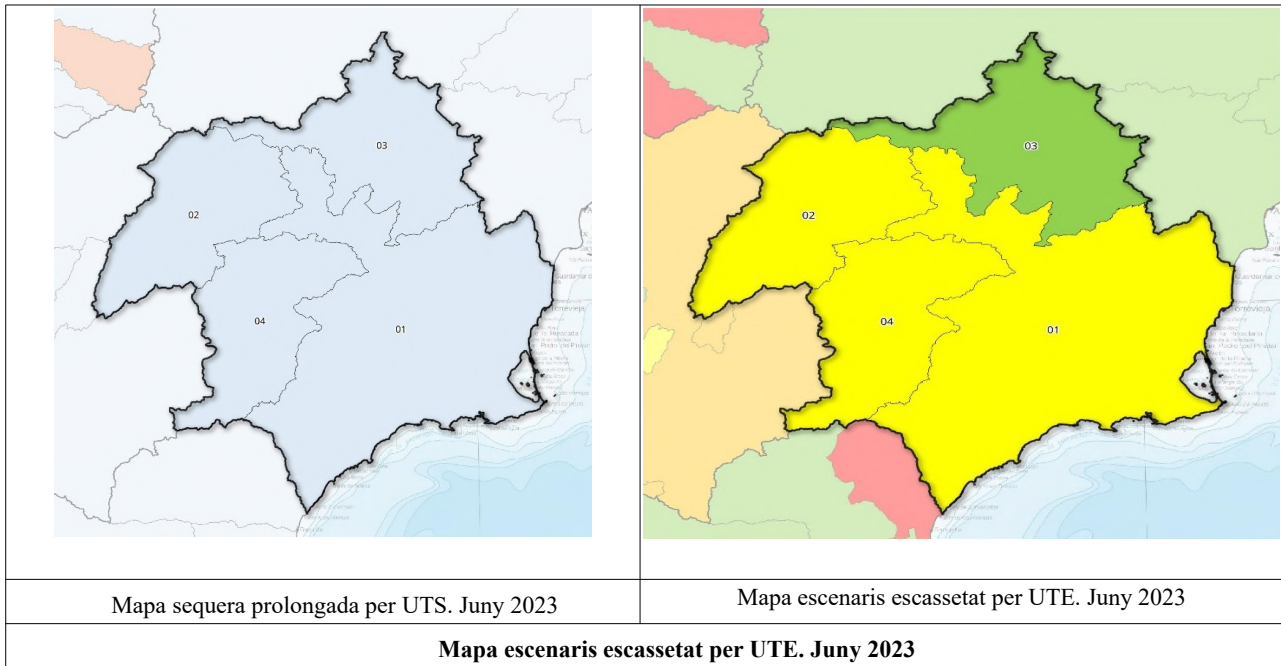
COD	UTE	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN
070.01	Sistema Principal (y Global)	0,367	0,324	0,308	0,309	0,309	0,382	0,455	0,464	0,447	0,387	0,348	0,352
070.02	Cabecera	0,489	0,522	0,611	0,638	0,604	0,301	0,000	0,318	0,197	0,000	0,347	0,408
070.03	Ríos Margen Izquierda	0,611	0,671	0,620	0,629	0,646	0,422	0,229	0,098	0,282	0,000	0,528	0,560
070.04	Ríos Margen Derecha	0,938	1,000	0,898	0,943	0,851	0,456	0,049	0,152	0,124	0,000	0,441	0,533

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

A continuació, es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la demarcació hidrogràfica del Segura del mes de juny de 2023. S'hi aprecia que totes les UTS van seguir sense sequera prolongada.

3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA

A final del mes de juny de 2023 les existències del conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía van arribar als 620 hm³, una xifra inferior que la del mes anterior (639 hm³). El percentatge d'ocupació es va situar en 24,6 %, per davall de l'any anterior i de la mitjana dels últims cinc anys (27,9 %).

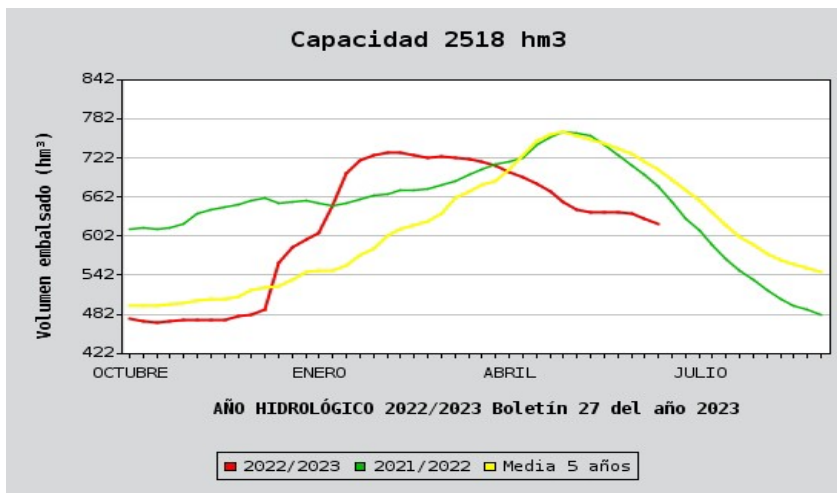
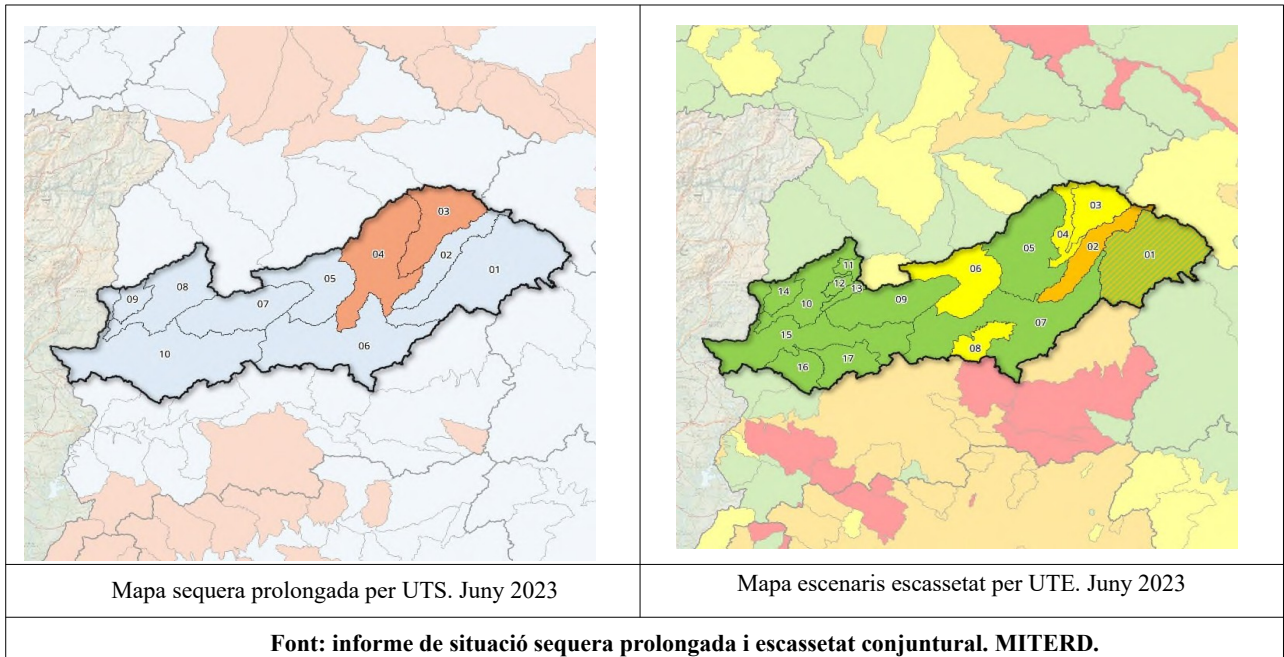
L'UTE Tajo mitjà utilitza com a **indicador de l'estat d'escassetat** les reserves dels embassaments d'Entrepeñas i Buendía. D'acord amb aquest paràmetre, la unitat territorial d'escassetat es trobava en estat de normalitat.

Quant a l'**indicador de sequera prolongada**, la UTS capçalera va mantindre, a final de juny, l'estat d'absència de sequera prolongada.

Indicadores de sequía prolongada. Evolución mensual:

COD	UTS	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN
030.01	Cabecera	0,360	0,220	0,230	0,150	0,230	0,600	0,620	0,600	0,550	0,390	0,340	0,320

Font: Butlletí hidrològic setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

El mes de juny de 2023 va ser tèrmicament molt càlid i molt humit quant a pluviometria a la Comunitat Valenciana. El mes va començar fresc i va acabar amb una temperatura normal, però el període entre el 8 i el 29 va ser molt calorós, amb el pic dels dies 25 i 26, quan es van registrar temperatures màximes que van superar en alguns casos els 40 °C. Al nord de València i al sud i litoral de Castelló (incloses les illes Columbretes) el mes va ser anormalment més càlid que en la resta del territori.

Quant a les precipitacions, a les tres províncies el mes va resultar molt humit, encara que va destacar la de València, on la precipitació acumulada va ser una mica més del doble que la de la mitjana normal, mentre que a Alacant i Castelló el superàvit va resultar del 80 %. Això va permetre millorar la situació de les pastures, però, per contra, una gran part de les precipitacions es va presentar en forma de tempesta, sobretot a l'interior del territori, per la qual cosa es van registrar algunes afectacions en cultius.

Alacant

Al juny es van registrar, a la província, diversos episodis de pedra que van afectar diversos cultius, com el que va tindre lloc el dia 1 al Comtat, al terme municipal d'Agres, que va provocar danys de consideració en algunes parcel·les de fruiters i ametlers.

Al Vinalopó Mitjà es va produir una altra incidència de graníssol el dia 13, focalitzada al Fondó de les Neus, que va ocasionar depreciacions en fruiteres i en parcel·les de raïm de taula, sobretot en les varietats que tenien el fruit en una fase més avançada com era el cas de red globe.

Per la seua banda, al Baix Vinalopó, es va poder observar en algunes zones la caiguda de magranes al sòl a conseqüència de les fortes precipitacions i dels episodis d'**altes temperatures** de final de mes.

Referent al cultiu del cirerer, les **pluges** dels primers dies del mes van ocasionar el clevillat d'un percentatge important dels fruits de les varietats més tardanes, a més de propiciar l'aparició de fongs com ara antracnosi i garbellat, així com la proliferació de *Ceratitis capitata* a l'Alt Vinalopó com a resultat del clevillat mateix de la cirera.

A l'Alt Vinalopó van persistir els danys provocats per fauna, sobretot els conills, que van afectar tant plantacions de cereal com hortícoles, fruiters, olivera i vinya, de manera generalitzada, en tota la comarca.

Quant al **dèficit hídric**, alguns dels efectes que va originar es van apreciar a l'Alt Vinalopó, on la quantitat d'ordi collit va ser pràcticament nul·la perquè es trobava la superfície sembrada molt afectada pels efectes de la sequera i, igual que en els secans del Comtat, de l'Alcoià i de la Marina Alta, les pluges van arribar massa tard per a compensar el dèficit hídric patit els mesos anteriors.

L'olivar també va presentar depreciacions, degut a la combinació d'altres temperatures i falta de pluja, que van provocar una floració i un quallat deficient en comarques com l'Alt Vinalopó, el Vinalopó Mitjà i el Baixa Vinalopó, a la qual cosa va caldre sumar les pèrdues de fruits quallats recentment ocasionades per les precipitacions de final de maig.

L'ametler també presentava una producció escassa a causa de l'absència de pluges fins a final d'abril. Al Vinalopó Mitjà, els ametlers presentaven poca quantitat de fruits, a més d'una grandària del fruit reduïda provocada per l'absència de pluges fins a final d'abril.

De la mateixa manera, a l'Alt Vinalopó, l'expectativa de collita era menys elevada que la d'altres anys perquè les pluges havien arribat tard i només van tindre un efecte beneficiós en les varietats i zones més tardanes. També es va observar una presència creixent de vespa de l'ametler, majoritàriament en les mateixes zones en què s'havia localitzat l'any passat.

A la resta de zones productores les precipitacions van ser beneficioses, però s'esperava una certa disminució en els rendiments respecte d'altres campanyes.

Castelló

L'estat de cereal cultivat a les zones productores de la província es trobava molt avançat i quan van arribar les pluges del mes de juny ja va ser tard per a aquest tipus de cultius que presentaven poca altura, amb fillol deficitari i amb **poques espigues i curtes** a conseqüència de la **sequera** prolongada dels mesos anteriors.

A la comarca dels Ports s'esperava una disminució de la collita de cereal superior al 50 %. En aquesta comarca, una gran part del cereal cultivat ja s'havia destinat per a l'aprofitament a dent pel bestiar oví i boví, per tal d'evitar despeses de recol·lecció.

Les pluges de juny van estar acompanyades de **pedra** en alguns emplaçaments, la qual cosa va produir diferents graus d'afectacions. Destaca l'episodi del dia 14 de juny a la Plana Alta i a la Plana Baixa, així com el del dia 29 de juny al Baix Maestrat.

El dia 14 de juny, als municipis d'Almenara i Moncofa, les pluges van provocar, en alguna parcel·la, asfíxia radicular en el cultiu de meló a la zona de la marjal i això va causar la pèrdua d'al voltant d'un 15 % de la producció.

Al seu torn, aquestes pluges, acompanyades per pedra, van causar a la zona de la Plana Alta danys puntuals molt localitzats als municipis d'Artana, Tales i les Alqueries. Van afectar fonamentalment el cultiu de cítrics amb defoliacions i marcatge de fruits.

Concretament, la clementina clemenules, que en aquell moment es trobava al principi de la fase fisiològica de caiguda de fruits, podria veure's afectada amb un increment en aquest despreniment. Les mandarines primerenques i les taronges van resultar més danyades per tindre un diàmetre major en el moment de caure la pedra.

També es van veure deterioracions en les plantacions d'alvocat amb danys en les fulles i els fruits i un increment de la caiguda de fruits en formació.

D'altra banda, l'altre episodi de pluges i pedra que es va produir el 29 de juny als municipis de Traiguera, Rossell, Canet lo Roig i Càlig va causar danys en oliveres per la caiguda d'olives i defoliació. En la costa, aquest mateix episodi va afectar els cultius de meló d'Alger i els cítrics als municipis de Vinaròs, Càlig, Cervera del Maestre, Benicarló i Peníscola.

València

La Ribera Baixa

Els dies 2 i 21 es van produir danys per graníssol a Sueca i Cullera, respectivament, que van afectar cultius hortícoles tant d'hivernacle com a l'aire lliure.

L'Horta Nord

A conseqüència de les condicions meteorològiques desfavorables entre els mesos de maig i mitjan juny, es va apreciar la caiguda de fruita quallada en cítrics.

El Camp de Túria

El dia 2 de juny va haver-hi un episodi de graníssol que va afectar albercoquers i cítrics del terme municipal de Lliria.

La Ribera Alta

L'alternança de temperatures durant la primavera va causar danys en cítrics i oliveres per falta de quallat. La pedra del dia 21 de juny va causar incidències importants en cítrics, caqui i oliveres de diversos municipis de la comarca.

La Plana d'Utiel-Requena

El graníssol caigut el dia 27 de juny va causar depreciacions en els cultius de vinya i olivera del terme municipal d'Utiel.

La Canal de Navarrés

El 12 de juny es va produir una pedra que va afectar part dels municipis d'Enguera, Anna i Chella i es van produir danys en cítrics i olivar.

La Costera

Entre els dies 1 i 3 de juny es van produir precipitacions, puntualment acompanyades de graníssol, que van ocasionar algunes incidències en l'albercoc del terme de Vallada.

El dia 12 de juny va tindre lloc una pedra que va afectar fonamentalment el cultiu del caqui, als termes municipals de Rotglà i Corberà, Llanera de Ranes, Llosa de Llanes, Xàtiva, el Genovés. Llocnou d'en Fenollet i Barxeta amb repercussions que podrien arribar, en alguns emplaçaments, al 15 % de la producció. A Montesa i Vallada la calamarsa d'aqueix dia va causar incidències en caquis i cítrics.

5. ESTAT DELS CULTIUS

A continuació, s'exposa un resum de l'estat dels cultius a la Comunitat Valenciana.

5.1. CEREALS GRA

Cereals d'hivern

- Alacant: a l'Alt Vinalopó la quantitat d'ordi collit va ser pràcticament nul·la i una mica superior la d'avena i la de blat. La superfície sembrada, ja minvada respecte a campanyes precedents, es trobava molt afectada pel dèficit hídric patit els mesos anteriors, per la qual cosa les pluges de maig i juny van arribar-hi massa tard. A més, les precipitacions van ocasionar problemes de competència per la proliferació de males herbes com l'avena borda. En els secans del Comtat i l'Alcoià també s'esperava una reducció important de la producció a causa de la falta de pluges, a la qual cosa va caldre sumar un desenvolupament significatiu de males herbes que creixien en les superfícies en les quals el cereal no havia cobert per la falta de fillolament. Algunes parcel·les no es recol·lectarien i es procediria directament a la llaurada. En la zona d'Agres-Alfafara, on l'afecció era inferior, el cereal es trobava en estat de maduració de fruits i llavors. Per la seua banda, al Baix Vinalopó van continuar les segues que havien començat el mes anterior, marcades per la brotada de males herbes i una significativa presència de grans no germinats que en complicaven la recol·lecció. S'esperava que les precipitacions tingueren un efecte positiu en el desenvolupament de les plantacions més retardades. A la Marina Alta, es va procedir a collir el blat, mentre que a la Marina Baixa es va apreciar una pèrdua general de la producció. A l'Alacantí, les parcel·les sembrades de cereal els anys anteriors van romandre en guaret per la falta de pluges.
- Castelló: a pesar de les pluges caigudes durant els mesos de maig i juny, l'estat vegetatiu del cereal estava tan avançat, que aquestes precipitacions van arribar tard per a poder recuperar el cultiu. Els cereals, al juny, presentaven poca alçària, fillolaments deficients i poques espigues i curtes. La disminució de la producció de cereal als Ports i l'Alt Maestrat previsiblement serà superior al 50 %. Una part del cereal es va destinar al consum a dent pel bestiar. En altres zones productores, la situació no va ser molt diferent, on s'esperava també una reducció considerable de la collita a conseqüència de la falta d'aigua.
- València: als Serrans l'estat fenològic del cereal era el 57 (70 % de l'espiga emergida). La sequera va provocar que les panícules estigueren majoritàriament buides, per la qual cosa s'esperava una caiguda de la producció molt significativa. A la Plana d'Utiel-Requena, el cereal estava en l'estadi principal 7 (formació del fruit). A la Costera i a la Vall d'Albaida els cereals no s'havien pogut segar perquè, a més que la germinació va ser escassa, es va produir una proliferació de males herbes com a conseqüència de les pluges de maig i juny, per la qual cosa la recol·lecció no era viable i es va optar pel pasturatge pels bestiar de la

zona. A Bocairent i Ontinyent hi va haver un poc més de producció, però amb el mateix problema de males herbes.

Cereals d'estiu

Arròs

- Alacant: el cultiu presentava un bon desenvolupament vegetatiu a la marjal de Pego, mentre que al terme municipal de Dénia es va produir una nascència irregular degut, principalment, a una alta presència de flamencs.
- Castelló: durant el mes de juny es va realitzar la reposició de falles. Aquesta tasca agrícola consisteix en el trasplantament de plantes procedents d'una àrea de la parcel·la en què la densitat de sembra va ser superior a les zones en què la germinació va ser deficient.
- València: el cultiu va prosseguir el desenvolupament normal, i ja havia finalitzat la germinació.

Dacsa

- Alacant: les plantacions de dacsa van prosseguir el creixement amb una certa disparitat en el desenvolupament que, majoritàriament, aconseguia l'estadi de creixement longitudinal de la tija principal.

5.2. TUBÈRCULS

Moniato

- Alacant: als termes municipals de Rojales i Guardamar, al Baix Segura, es van reiniciar les plantacions retardades el mes anterior pel fet que les pluges van impedir l'entrada de maquinària per a realitzar labors de condicionament del terreny.

Creïlla

- Alacant: a l'Alt Vinalopó es va iniciar la collita de les primeres parcel·les de creïlla de mitja estació. Prèviament a la recol·lecció s'hi van aplicar secants i defolians, que, junt amb l'esbrossat de la massa foliar, van facilitar les arrancades. Al Baix Segura va concloure, a final de mes, la temporada de creïlla primerenca blanca per a consum, amb una qualitat adequada dels tubèrculs. Per la seua banda, la disponibilitat de creïlla primerenca blanca per a indústria era alta, ja que les temperatures elevades en van accelerar el desenvolupament i els fruits presentaven una qualitat apropiada i unes dimensions òptimes. Igualment, al Baix Vinalopó també van finalitzar les arrancades de creïlla blanca, prèviament interrompudes per l'embassada dels camps.
- Castelló: va continuar amb normalitat la recollida de la creïlla blanca de mitja estació, que és la que majoritàriament es cultiva a la província. Els dos episodis de pluges puntuals van obligar a parar la recol·lecció durant alguns dies.

5.3. INDUSTRIALS

Aromàtiques

- Alacant: va continuar el desenvolupament normal del lavandí després de la fase de floració que es va produir el mes anterior.

Gira-sol

- Alacant: es va produir la nascència del cultiu en les parcel·les que es van sembrar després de les pluges de final de maig.
- València: les precipitacions de maig van propiciar una bona nascència del gira-sol a la Costera i a la Vall d'Albaida i el mes de juny tenien les plàntules de 3 a 4 fulles, estat V2. Va haver-hi casos puntuals de formació de crosta per les pluges de juny que havien impedit la nascència, però en general el cultiu havia començat bé.

5.4. FERRATGERES

Alfals

- Alacant: al Baix Segura i al Baix Vinalopó es van reactivar les segues que es van retardar el mes anterior a conseqüència de les pluges. Es va observar un bon creixement del cultiu.

Melca ferratgera

- Alacant: al Baix Vinalopó es va iniciar la plantació a principi de maig, igual que al Vinalopó Mitjà, de manera més tardana a mitjan mes. Al juny, aquestes plantacions van continuar el desenvolupament normalment.

5.5. HORTALISSES

Bledes

- Alacant: al Baix Segura la superfície plantada de varietats d'estiu era reduïda i presentaven al juny menys disponibilitat de fulles per a agafar. Les peces recol·lectades tenien una qualitat apropiada i una grandària òptima.

All

- Alacant: a l'Alt Vinalopó es va iniciar al juny la collita en algunes de les parcel·les destinades a sec. Les garbes arrancades romanien al camp per a assecar-les i manipular-les posteriorment.

Carxofa

- Alacant: en les diferents zones productores, una vegada conclosa la campanya, es van realitzar labors culturals de neteja i preparació del terreny per als diferents cultius d'estiu.

D'altra banda, al Vinalopó Mitjà es van observar noves plantacions de llavor a Aspe i Novelda i es van començar a regar les finques que ja estaven plantades l'any anterior.

Api verd

- Alacant: al Baix Segura es va produir una disminució de la disponibilitat de tall perquè la campanya es trobava en una fase molt avançada. Les peces recol·lectades tenien una qualitat apropiada i una grandària adequada. D'altra banda, a l'Alt Vinalopó, el cultiu presentava un desenvolupament escalonat. Així, en les primeres parcel·les que es van trasplantar, la collita era imminent, mentre que en altres s'estaven realitzant trasplantaments. S'hi va observar l'aplicació de tractaments fitosanitaris enfocats al control de males herbes i malalties provocades pels fongs alternària i Septoria.

Albergina

- Alacant: al Baix Segura es va incrementar la producció de tall amb l'inici de la recol·lecció de noves plantacions a l'aire lliure. Les peces collides presentaven una forma arrodonida amb alguna deficiència de color, i destacaven les grandàries G - M en les baies. D'altra banda, al Baix Vinalopó, va concloure a final de mes la campanya d'hivernacle al mateix temps que es va incrementar moderadament, afavorida per les altes temperatures, la disponibilitat de baies aptes per a collir en les plantacions a l'aire lliure situades en les partides d'Algorós o Daimés a Elx. Hi destacava el calibre M amb una qualitat i un color de pell apropiats, amb algunes deficiències de consistència provocades per l'alternança d'episodis de precipitacions i temperatures altes.

Bròcoli

- Alacant: va finalitzar la campanya de recol·lecció de bròcoli a l'Alt Vinalopó. Aquesta va estar molt condicionada per les pluges, que, en alguns casos, van dificultar l'accés a les parcel·les, a més de provocar el desenvolupament de malalties que afectaven la capça. A la comarca de l'Alacantí, una vegada conclosa la collita, es van dur a terme tasques de neteja i preparació del terreny per als cultius següents.

Carabasseta

- Alacant: al juny va disminuir la producció de tall al Baix Segura. Les peces van presentar un predomini dels calibres M i G, amb una bona qualitat i una forma apropiada. D'altra banda, al Baix Vinalopó va augmentar la disponibilitat de producte per a collir i es va apreciar un increment del nombre de fruits afectats per virosi, amb dimensions irregulars a conseqüència de l'excés d'humitat d'alguns dies succeïts per d'altres de molt càlids. El calibre M va continuar sent el majoritari.
- Castelló: la recol·lecció a la Plana Alta de la carabasseta blanca es va mantindre durant tot el mes. La campanya es va caracteritzar per presentar una qualitat més baixa del que és habitual, ja que la peça era de poca grandària i de pell més sensible, sobretot la procedent de cultius forçats. Els volums van ser elevats, però no hi va haver molta demanda. També al Baix Maestrat va continuar el tall de la carabasseta verda tant per a consum fresc com per a la destinació a la indústria de transformació.

Carabassa

- Alacant: a les comarques del Comtat i de l'Alcoià va prosseguir sense incidències destacades el desenvolupament de les carabasses tipus cabell d'àngel que es van sembrar a l'abril. Per la seua banda, al Baix Segura es va iniciar, l'última setmana de juny, la recol·lecció de les plantacions més precoces de la varietat cacauet situades al municipi de Pilar de la Horadada, les quals presentaven una grandària inferior al que era habitual en els primers talls. D'altra banda, a l'Alt Vinalopó, les plantacions de les varietats tradicionals, les tipus cabell d'àngel i cacauet, van continuar el desenvolupament amb normalitat, igual que al Vinalopó Mitjà i al Baix Vinalopó, on les parcel·les plantades amb la varietat butternut prosseguien amb l'engrossiment i la maduració.
- València: les carabasses van prosseguir el creixement sense incidències al Camp de Morvedre.

Ceba

- Alacant: al Vinalopó Mitjà es van realitzar labors de preparació del terreny en les parcel·les que habitualment estan ocupades per ceba. Per la seua banda, al Baix Segura, la disponibilitat de ceba per a arrancar va descendir a mitjan juny i va augmentar novament l'última setmana, amb l'inici de la recol·lecció de les noves plantacions. En aquestes es va apreciar una grandària adequada dels bulbs i una qualitat apropiada de la fulla. A l'Alt Vinalopó es va advertir una incidència alta de males herbes en parcel·les de sembra directa que amenaçaven la viabilitat d'algunes plantacions.
- Castelló: es va mantindre la collita de ceba primerenca, però les quantitats recollides van continuar disminuint. La grandària dels bulbs va ser menor que en altres campanyes a conseqüència que van començar a doblegar-se les tiges prematurament. La primera setmana del mes va acabar l'arrancada d'aquest producte a la Plana Alta.

Col de cabdell

- Alacant: la quantitat de col disponible per a agafar al Baix Segura va ser baixa perquè la campanya es trobava en l'etapa final. Les últimes peces recol·lectades tenien una qualitat apropiada i un pes mitjà aproximat entre 2,5 kg i 4 kg. Per la seua banda, a l'Alt Vinalopó era imminent la recol·lecció de les primeres parcel·les trasplantades al febrer, alhora que continuaven els trasplantaments de les noves plantacions.
- Castelló: la col de cabdell de fulla llisa va començar a presentar molts problemes de qualitat a conseqüència de la climatologia. Les elevades temperatures diürnes que es van produir aparellades a les elevades humitats nocturnes van acabar podrint la part interior del cabdell, per la qual cosa van acabar els talls.

Coliflor

- Alacant: una vegada finalitzada la campanya en les diferents comarques productores es van realitzar labors de neteja i preparació del terreny per a plantar cultius d'estiu.

- Castelló: la segona setmana de juny la collita d'aquest producte va acabar prematurament a conseqüència de les temperatures elevades que van provocar una caiguda de la qualitat, un escurçament del cicle de cultiu i una concentració de la producció.

Pésols

- Alacant: va finalitzar la recol·lecció de les últimes parcel·les de pésol situades a l'Alt Vinalopó.

Bajoca

- Alacant: la disponibilitat de fesol fi en els hivernacles del Baix Vinalopó va augmentar en la segona meitat del mes de juny per a, posteriorment, disminuir de manera notable durant l'última setmana amb el final de la collita de les plantacions més avançades. Les últimes baines collides van presentar unes dimensions adequades i un augment de qualitat.
- Castelló: el mes es va iniciar amb l'augment en el ritme de recol·lecció dels tres tipus de fesols cultivats a la província: el fesol verd, el fesol roig i el fesol blanc. Cada vegada hi ha menys superfície dedicada a aquest cultiu, que en èpoques anteriors va ser un dels cultius hortícoles estivals per excel·lència. Hi havia un mercat exclusiu per al comerç d'aquest producte i les seues varietats diferents en la zona de Vila-real. La bajoca tendra a principi de mes va presentar gran qualitat, i va destacar la varietat perona, seguida per la varietat ferradura i la bobby. A mesura que va transcórrer el mes, la qualitat del producte es va diversificar, però es va mantindre l'alta producció. D'altra banda, la bajoca roja és una de les bajoques més apreciades a la província, però la superfície dedicada al seu cultiu és molt menor que per a les varietats verdes. La bajoca blanca és la més apreciada a la zona, però actualment ja a penes s'hi dedica superfície. No obstant això, la demanda és molt elevada en la zona perquè està associada als arrossos típics de Castelló.

Encisam

- Castelló: va continuar la collita d'encisams tipus romà, fulla de roure i meravella per al consum en fresc. A mitjan mes, per les elevades temperatures, es va acumular molt de producte a la vegada, ja que es va assolir el punt òptim de recol·lecció.

Meló

- Alacant: al Baix Segura va acabar durant el mes la collita de la varietat cantalup en les plantacions situades al terme municipal d'Almoradí, mentre les cultivades amb el tipus pell de gripau a Pilar de la Horadada van seguir engruixint. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, en les partides il·licitanes d'Algorós i Daimés, es va iniciar, a mitjan juny, la collita del tipus pell de granota. En els últims dies del mes es va constatar una reducció del ritme de tall a causa dels danys ocasionats per les precipitacions de fi de maig, que van provocar deficiències en la grandària i unes característiques organolèptiques deficientes, a més del desenvolupament d'afeccions fúngiques. Finalment, al terme municipal d'Alacant, a l'Alacantí, a conseqüència de les intenses pluges, algunes plantacions van presentar

problemes de podridura de les arrels que van provocar el col·lapse en el desenvolupament d'una part dels fruits.

- Castelló: les pluges de mitjan juny en zones molt concretes de les localitats d'Almenara i Moncofa van causar problemes d'asfíxia radicular per falta de drenatge en zones de la marjal. A final de mes, va començar la comercialització d'aquest producte emblemàtic de la zona de la Plana Baixa, amb la peculiaritat que la campanya es va iniciar amb l'escassetat de producció i exemplars de calibre xicotet, una característica que es va generalitzar probablement a conseqüència de les temperatures elevades en el període de quallat.
- València: al Camp de Morvedre a final de juny ja estaven madurs els primers melons plantats sota malla tèrmica.

Nap, napicol i xirivia

- Alacant: a l'Alt Vinalopó, van acabar les sèmres de xirivia a l'aire lliure al mateix temps que es realitzava la recol·lecció de les parcel·les sembrades sota manta al gener, que presentaven un bon desenvolupament. Al llarg del mes van continuar les sèmres i recol·leccions de nap a l'Alt Vinalopó, amb un bon estat sanitari del cultiu.

Cogombre

- Alacant: la disponibilitat de cogombre per a agafar es va reduir a mitjan juny als hivernacles del Baix Segura, igual que la qualitat en trobar-se la campanya en una fase molt avançada. Per la seua banda, al Baix Vinalopó, la producció de tall en els hivernacles es va mantindre estable i comptava amb una reducció de la qualitat i una proporció elevada de fruits amb dimensions irregulars. D'altra banda, els cogombres cultivats a l'aire lliure presentaven una qualitat i una grandària apropiades, a més d'una consistència òptima.
- Castelló: la collita del cogombre va continuar a la Plana Alta. El producte era de bona qualitat i les quantitats produïdes durant el mes van ser elevades. La climatologia, amb altes temperatures, va ocasionar que s'acumulara molt de producte alhora, sense escalonar-se la recol·lecció i, per tant, es va reduir en el temps la campanya.

Julivert

- Alacant: les parcel·les de julivert i coriandre del Baix Segura van prosseguir amb el desenvolupament normal al juny sense incidències destacades. Es van observar noves superfícies sembrades d'herba-sana al municipi d'Albatera.

Pimentó

- Alacant: al Baix Segura la producció de pimentó lamuyo verd es va incrementar en la part final del mes amb l'inici de la recol·lecció de les plantacions a l'aire lliure. Els fruits tenien una forma adequada amb un predomini del calibre GG. En els hivernacles va disminuir la grandària de les baies. La disponibilitat de roig es va incrementar amb l'avançament de la maduració a causa de la pujada de les temperatures. Referent al pimentó de la varietat Califòrnia al Baix Segura, la disponibilitat de groc va disminuir en els últims dies de juny. Per part seua, la quantitat de roig d'hivernacle va augmentar amb el transcurs del mes. Per part seua, la collita de verd es va reduir en l'últim terç de juny, amb un percentatge de les

baies recol·lectades sense una forma adequada i amb una presència majoritària del calibre M. Durant l'última setmana, la producció es va tornar a incrementar amb l'inici de la recol·lecció de les plantacions a l'aire lliure. La quantitat de pimentó italià al Baix Segura també va ser superior amb l'inici de la collita en les noves plantacions a l'aire lliure. Les baies presentaven unes dimensions correctes amb deficiències en la consistència d'alguns fruits. Al Baix Vinalopó, es va reduir la disponibilitat de pimentó lamuyo verd d'hivernacle, ja que es va destinar més quantitat superior al roig. D'altra banda, va créixer la producció de roig per l'avançament de la maduració a conseqüència de la calor regnant. El pimentó italià també es va acreixer amb l'inici de la campanya en les noves plantacions a l'aire lliure a Elx, on les baies presentaven una qualitat, una consistència i unes dimensions apropiades. A l'Alacantí, les plantacions situades a Mutxamel van prosseguir el desenvolupament normal, sense grans incidències, mentre que al Vinalopó Mitjà es van observar superfícies noves de pimentó en parcel·les que estaven ocupades anteriorment amb ceba al terme municipal del Fondó de les Neus. D'altra banda, a la comarca de l'Alt Vinalopó, les parcel·les de pimentó de bola van continuar creixent al mateix temps que es realitzaven labors de birba.

- Castelló: a mitjan juny va iniciar la collita del lamuyo roig, i es va unir a les varietats com el pimentó dolç italià i el lamuyo verd. Les temperatures elevades van afavorir la maduració ràpida del producte.

Meló d'Alger

- Alacant: en les plantacions situades a Almoradí, Torreveija i Pilar de la Horadada, al Baix Segura, es va iniciar la recol·lecció de meló d'Alger blanc ratllat sense llavors a principi de juny. A final de mes es va produir una disminució del ritme de tall perquè la major part de les plantacions havien patit danys per les precipitacions, que van provocar que el meló d'Alger recol·lectat en les primeres passades tinguera una grandària escassa i unes característiques organolèptiques inadequades. Per part seua, a la comarca de l'Alacantí, concretament al municipi d'Alacant, es van advertir problemes de podridura de les arrels que van provocar el col·lapse d'una part dels fruits.
- Castelló: a mitjan mes es van iniciar els talls de meló d'Alger al Baix Maestrat i a la Plana Alta. Els primers exemplars van presentar una qualitat mitjana per la urgència de producte que exigia el mercat, però la situació va millorar a poc a poc fins que se'n van obtindre de millors qualitats els últims dies.
- València: a final de juny ja es van veure els primers melons d'Alger madurs al Camp de Morvedre.

Tomaca

- Alacant: als hivernacles del Baix Segura, en l'última setmana de juny va augmentar la disponibilitat de tall de tomaca costellada, ja que es va accelerar la maduració a conseqüència de les altes temperatures. De la mateixa manera, la producció al Baix Segura de tomaca llisa va augmentar perquè va anticipar-se la maduració, i presentava deficiències de consistència i de color. Referent a la varietat Mutxamel a l'aire lliure van predominar els

calibres G-GG amb un increment de fruits amb deficiències de color. Per part seua, es va iniciar la collita dels tipus pera i tipus ram d'hivernacle. Quant al cultiu al Baix Vinalopó, la quantitat de tomaca costellada d'hivernacle va augmentar a causa de les altes temperatures. La quantitat de tomaca de la varietat Daniela també va créixer afavorida per les temperatures, amb un predomini del calibre G-GG amb color i maduresa apropiats. Mentrestant, pel que fa a la varietat Mutxamel en les plantacions a l'aire lliure. Per part seua, cal assenyalar l'inici de la collita de la tomaca pera. La plantació de tomaca reptant situada a l'Alacantí, a la zona de Canyada de Fenollar, al municipi d'Alacant, va prosseguir amb el desenvolupament normal.

- Castelló: va seguir la recol·lecció escalonada dels diferents tipus de tomaques en les dues zones productores de la província. Les temperatures elevades i la relativa escassetat de pluges van afavorir un desenvolupament adequat de les plantacions perquè hi havia menys malalties fúngiques, però, com va ocórrer amb altres productes hortícoles, es va reduir l'escalonament de la producció.
- València: va començar la collita de tomaques al Camp de Morvedre.

Carlota

- Alacant: a l'Alt Vinalopó estaven finalitzant les sembres a l'aire lliure, alhora que es recol·lectaven les parcel·les que es van posar amb manta a l'inici de l'any amb un bon rendiment i qualitat. Es van efectuar aplicacions fitosanitàries centrades, majoritàriament, en el control de males herbes i malalties de la fulla com l'alternària i l'oïdi.

5.6. CÍTRICS

Mandariner

- Alacant: es van realitzar labors de poda. La successió de dies plujosos i càlids van pertorbar el cicle de floració i maduració i es va apreciar una falta de quallat important. Amb l'inici de la nova brotada es van efectuar tractaments contra l'antracnosi, principalment en varietats sensibles com els híbrids clemenvilla i leanri, així com labors de control del pugó en les plantacions de clementina oronules. A més, en les parcel·les de la varietat híbrida nadorcott es va advertir la col·locació de paranys per al control del cotonet.
- Castelló: es va apreciar l'inici de la caiguda fisiològica de fruits, coneguda com a porgada. Aquesta caiguda, que és una selecció natural que l'arbre realitza, a mesura que transcorre el mes de juny es va poder observar que va ser superior del que s'esperava a conseqüència de les temperatures elevades, la qual cosa es va traduir en incertesa respecte a la producció. Els fruits que no va soltar l'arbre presentaven un bon desenvolupament i grandària, fet que podria comportar una campanya de bons calibres. Una vegada acabats els treballs de formació de l'arbratge amb la poda, es va donar pas a les noves plantacions cítriques per a modernitzar i rejuvenir les explotacions. La presència del cotonet de Sud-àfrica (*Delotococcus aberiae*), en els primers estadis de creixement del fruit, va ser inferior. Es va estimar que els danys causats per aquesta plaga podrien ser inferiors que en campanyes

anterior, ja que els estadis més nocius de la plaga no van coincidir amb els estadis fenològics més sensibles per al cultiu.

- **València:** es van fer tasques d'aclarida de fruits en satsumes que ja havien aconseguit el 40 % de la grandària definitiva. A pesar que les floracions van ser abundants, en clementines moltes flors no havien quallat i l'ovari havia caigut darrere dels pètals perquè la meteorologia havia sigut massa seca i càlida durant la floració.

Taronger

- **Alacant:** es va observar una falta de quallat important en totes les varietats. A l'Alacantí, una vegada finalitzada la porgada, es van realitzar tractaments per a millorar l'engreixament dels fruits, i preventius contra l'alternària en les varietats més sensibles com Chislett o robí València.
- **Castelló:** les taronges es trobaven entre l'inici de la caiguda fisiològica dels fruits i fruits que havien aconseguit el 40 % de la grandària final. La caiguda fisiològica va ser més intensa que en altres campanyes a causa de les temperatures elevades.
- **València:** la taronja navelina i altres varietats de primera temporada ja havien aconseguit el 40 % de la grandària. Durant el mes va finalitzar la caiguda fisiològica dels fruits (porgada). El quallat no va ser uniforme en totes les varietats. En general, i segons les zones, es pot dir que la floració va ser abundant, però que el quallat va resultar desigual depenent de les varietats. Les plantacions de cítrics que més rendiment de collita presentaven eren les varietats tardanes, especialment les taronges del grup València. Per contra, la varietat navelina és la que més minva presentava.

Llimera

- **Alacant:** va seguir la collita de la llima de la varietat verna. Les pluges de maig i principi de juny van impulsar un augment generalitzat de calibres i un millor quallat. La proporció de rebuig va ser alta perquè la pell era més grossa i perquè, com que hi havia menys fruita, les branques tenien menys pes, cosa que va provocar un augment de danys per rascades. El ritme de recol·lecció va disminuir en l'últim terç del mes i la majoria dels fruits pendents de recollir tenien menys qualitat. El mes de juny va finalitzar amb un 85-90 % de fruita recol·lectada.

5.7. FRUITERS

Fruiters de llavor

- **Alacant:** el desenvolupament de la pomera a l'Alt Vinalopó es va beneficiar de les pluges caigudes al maig i, en general, el calibre el mes de juny era molt bo. Mentrestant, a les comarques del Comtat i de l'Alcoià, els fruits de la varietat roja de Beneixama i els perellons es trobaven en fase d'engruiximent. Cal assenyalar que la pedra caiguda el dia 1 al terme municipal d'Agres va produir danys importants en algunes parcel·les. D'altra banda, a l'Alacantí, en la zona de la Sarga de Xixona, el cultiu se situava en la fase d'engrossiment

amb unes bones previsions de collita. Al Comtat i a l'Alcoià les peres es desenvolupaven amb normalitat i en algunes varietats primerenques com la tendral s'aproximaven al punt òptim de maduresa i la recol·lecció era pròxima. D'altra banda, a l'Alt Vinalopó, les pluges van tindre una influència molt positiva en l'evolució del cultiu, raó per la qual es va apreciar un bon calibre de la fruita.

- **Castelló:** el Servei de Sanitat Vegetal va recomanar als agricultors productors de fruiters de llavor estar atents enfront d'oïdi (*Sphaeroteca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*) i enfront del barrinador de la fusta (*Zeuzera pyrina*). En pomera i perera, vigilància de la carpocapsa (*Cydia pomonella*).

Nisprer

- **Alacant:** a la Marina Baixa els nispros van presentar un bon desenvolupament vegetatiu gràcies a les pluges caigudes i es van enquadrar entre els estadis de primeres fulles desplegant-se i brots amb un 20 % del desenvolupament.
- **Castelló:** es va constatar que finalment la collita va ser baixa a l'Alt Palància, comarca on està implantat el cultiu. Les gelades primerenques al gener i febrer van afectar almenys un 50 % dels fruits que havien quallat de la varietat primerenca algerie, i l'escassetat de pluja en els mesos de març i abril va provocar que els fruits no es desenvoluparen, i no van assolir tota la grandària que haurien d'haver assolit. Les varietats tardanes que van acusar menys les condicions meteorològiques adverses dels mesos anteriors es van recol·lectar, com s'esperava, durant les primeres setmanes de juny. L'estat fenològic a l'Alt Palància a final de juny era 10 (inici del creixement de les fulles i 11 primeres fulles desplegant-se). Els arbres, ja sense fruits, es van preparar per a la parada estival.

Fruiters de pinyol

- **Alacant:** al Vinalopó Mitjà es va constatar la producció escassa d'albercoc per la falta de quallat ocasionat per les altes temperatures i les pluges, que van provocar que només es poguera recol·lectar una proporció xicoteta respecte a un any normal. La major part de la collita es va dur a terme a principi de mes perquè les setmanes següents va estar interrompuda a causa de les pluges i la pedra, que va causar danys en produccions que es van destinar a indústria. D'igual manera, a l'Alt Vinalopó es va produir una reducció de collita, sobretot en les varietats més precoces, ja que les pluges de principi de mes van provocar el clivellat d'un percentatge dels fruits a més de l'embassada de les parcel·les amb el consegüent retard en la collita. Addicionalment, va haver-hi més presència de *Ceratitis capitata*. Finalment, les zones productores del Comtat i de l'Alcoià es trobaven en plena fase de collita. Quant a les prunes, a les comarques del Comtat i l'Alcoià es va iniciar la recol·lecció de la varietat golden japan, mentre que a l'Alt Vinalopó, els fruits van continuar desenvolupant-se, i es va observar una presència elevada de *Ceratitis capitata*. D'igual manera, a l'Alacantí les prunes van prosseguir l'engruiximent i s'esperava una collita mitjana-baixa. Al Comtat i l'Alcoià, les bresquilles es desenvolupaven amb normalitat. Al llarg del mes es va iniciar la collita de la bresquilla embutxacada de les varietats de carn

grogà, on es va poder apreciar una producció dins dels paràmetres normals. Tanmateix, al Vinalopó Mitjà es va observar una reducció considerable de la quantitat de bresquilla per a recol·lectar pel fet que les altes temperatures havien provocat la caiguda de fruits. Quant als paraguaians a l'Alt Vinalopó, en comparació amb altres anys, es va estimar una reducció que podria arribar al 20 %, amb una disminució del calibre, a conseqüència de les oscil·lacions tèrmiques i de les altes temperatures. Finalment, a la comarca de l'Alacantí es va donar per finalitzada la recol·lecció de nectariners en la zona de Bacarot, en el terme municipal d'Alacant.

- **Castelló:** els cultius de fruites de pinyol (bresquilla, albercoc, prunera...) van tindre al juny un minvament de la producció a causa de les altes temperatures (falta d'hores fred) del mes de febrer. Posteriorment, les condicions climàtiques amb temperatures suaus nocturnes i diürnes elevades en els mesos de maig i juny van afavorir el quallat i l'engrossiment dels fruits, en general, tant de llavor com de pinyol. Les pluges que es van produir durant juny i, sobretot, les de la segona quinzena del mes, van alleujar l'estrés hídric que començava a ser palés en els diversos fruiters.
- **València:** a la Vall d'Albaida la fruita va sobremadurar en el camp durant la primera quinzena del mes de juny a causa de les pluges. Va acabar la recol·lecció de l'escassa collita d'albercoc. La recollida de bresquilles i paraguaians s'estava efectuant en diverses passades, i es va acabar a la fi de juny o a principi de juliol, segons les varietats. Respecte a les prunes, s'havia agafat la varietat black splendor i s'estaven realitzant passades en les varietats black amber i golden japan. Les bresquilleres primerenques del Camp de Túria presentaven l'estat fenològic 89 (fruit madur) i les tardanes el 81-J (començament de maduració). A la Ribera Alta la campanya havia acabat en albercocs, nectarines, bresquilles i paraguaians. En general, la campanya es podia considerar que havia sigut dolenta, tant pels problemes de quallat com per la mala climatologia, amb el clevillat dels fruits de final de temporada. Per contra, els preus havien sigut millors que l'any anterior. En l'últim tram de la campanya la grandària dels fruits i les cotitzacions van millorar. Es van observar arrancades d'arbres, motiu pel qual la superfície cultivada va minvant any rere any. En les parcel·les en les quals ja s'havia recollit la fruita, es va dur a terme una poda en verd per a afavorir la ventilació i l'entrada de llum. Es van fer tractaments contra la blanqueta (fong), l'oïdi, l'aranya i el pugó per a evitar la defoliació de les fulles i, així, permetre l'acumulació de reserves per a l'any següent.

Cirerer

- **Alacant:** al Comtat i a l'Alcoià va finalitzar la campanya amb la recol·lecció de les varietats més tardanes. Es va apreciar una reducció de la collita en nombrosos emplaçaments que podria arribar al 90 % respecte a un any normal. En algunes parcel·les es van observar danys per perdigonat i antracnosi com a resultat de la humitat provocada per les pluges del mes de maig. Per la seua banda, a l'Alt Vinalopó, de la mateixa manera que va ocórrer amb les varietats més precoces, les pluges van propiciar danys en les varietats tardanes per

clevellament. Es va detectar una significativa presència de *Ceratitis capitata* i de moniliosi propiciada, entre d'altres, pel craqueig i per la permanència del fruit sense collir en la majoria de les varietats. Addicionalment, es va advertir menys presència de *Drosophila suzukii*. A la Marina Alta, a l'escassa producció es va unir la presència de fongs que, afavorits per les altes temperatures i per la humitat elevada, estaven ocasionant taques rogenques en les fulles. De la mateixa manera que en altres comarques productores, tant a l'Alacantí com al Vinalopó Mitjà es va obtindre una collita escassa en les varietats més tardanes a causa del clevellament de la cirera, com a resultat de les pluges abundants de maig.

- Castelló: la campanya va acabar a final de mes de maig en la majoria de les zones productores. La producció va ser molt escassa a causa de les altes temperatures que es van registrar a l'abril i maig, que van causar atròfia en els fruits (semat). A més, les pluges dels últims dies de maig van provocar el craqueig en la poca fruita que quedava en els arbres. Tan sols hi va haver una collita parcial al terme municipal de Culla, a l'Alt Maestrat. Al Baix Maestrat, en les varietats més primerenques com burlat, early lory i early bigi, la campanya es va donar pràcticament per perduda. En les varietats de mitja temporada com celeste, brooks, prime giant i starking i en la varietat tardana van es va estimar una pèrdua que podria aconseguir el 90 %. A l'Alt Palància, la collita va ser testimonial. Les pluges de final de maig i principi de juny van alleujar l'estrés tèrmic en els arbres. Els arbres, ja sense fruits, durant juny van preparar la parada estival, i s'observen les primeres gemmes d'hivern.

Altres fruiters

Alvocater

- Alacant: els alvocats es trobaven en fase d'engruiximent a la Marina Baixa i a la Marina Alta, on es va apreciar una falta de quallat generalitzada en totes les varietats.
- Castelló: l'alvocat, assentat majoritàriament tant a la Plana Alta com a la Plana Baixa, es trobava principalment en estat H (fruit quallat) i I (fruit tendre) depenent de si eren alvocats de primera temporada (bacon), mitja temporada (hass i fort) o tardans (lamb-hass). Les pluges, en l'alvocat, van afavorir el creixement vegetatiu de l'arbre, la qual cosa va poder provocar que es detinguera el quallat de fruits, per competir pels nutrients ambdós desenvolupaments, i es produïra una nova caiguda fisiològica d'alvocats. Quant a les tasques que es van dur a terme sobre el cultiu de l'alvocat, va destacar el tall de branques baixes, la funció fonamental del qual era evitar que els futurs alvocats tocaren terra i disminuir, en la mesura que fora possible, el rebuig de fruits. També es va procedir al despuntament de copes per a rebaixar la capacitat de creixement en altura de l'arbre, que, en condicions silvestres, pot arribar als 20 metres d'altura i, així, facilitar la recol·lecció.

Caqui

- **Alacant:** en les plantacions del Baix Vinalopó i de la Marina Baixa el cultiu va aconseguir al juny l'estadi de creixement del fruit. Es va poder constatar una millora general en el desenvolupament vegetatiu gràcies a les pluges caigudes.
- **Castelló:** el cultiu presentava en la zona de l'Alt Palància l'estat fenològic majoritari de creixement del fruit (73 I) i va evolucionar amb normalitat la producció. Des del Servei de Sanitat Vegetal es va continuar duent a terme el seguiment de la mosca blanca. Dins d'aquest grup les espècies que podem trobar són la *Dialeurodes citri*, *Paraleyrodes minei* i *Aleurothrixus floccosus*. De totes aquestes, *D. citri* és la més abundant, i és difícil detectar-la, sobretot en els primers estadis de desenvolupament. A més, és la que produeix la major quantitat de negreta sobre el fruit i, per tant, la que pot tindre més repercussió sobre el resultat.
- **València:** a la Safor, la Costera, el Camp de Túria i l'Horta Nord l'estat fenològic del caqui era el 73-I (creixement del fruit). A la Vall d'Albaida va prosseguir la caiguda fisiològica dels fruits quallats i els tractaments per al fong del caqui. Els nivells de mosca blanca havien estat bastant controlats. Els arbres vegetaven correctament. L'estat fenològic a la zona d'Ontinyent era 73-I (creixement del fruit). El quallat de fruits havia sigut bo a la Ribera Alta. Els arbres es trobaven en la fase d'engrossiment del fruit. Fins a la primera quinzena del mes s'havia fet el tercer o quart tractament contra el fong de la taca foliar del caqui (*Mycosphaerella nawae*), segons zones d'incidència respecte a l'any anterior, en què se li afegí un corrector de calci i un insecticida la matèria activa del qual és l'spirotetramat 10 % P/V i és eficaç contra la mosca blanca (*Dialeurodes citri*) i el cotonet. Encara que no es veia vol de mosca blanca, en les fulles encara quedaven ous i larves. Els que ja van aplicar spiroetramat en la 2a passada, hi han d'afegir oli parafínic en aquesta tercera passada. Amb això s'evitava la proliferació de la negreta, que devalua el fruit a rebuig. Fins a mitjan juny es tenia autorització per als tractaments contra el fong. Enguany hi ha una autorització excepcional per a la comercialització i l'ús de productes fitosanitaris formulats a base de sulfoxaflor 12 % per al control del cotonet (*Homoptera pseudococcidae*) i mosca blanca (*Dialeurodes citri* i *Paraleyrodes minei*) en caqui, entre l'1 de juny i el 28 de setembre.

Magraner

- **Alacant:** en els magraners del Baix Vinalopó va continuar la maduració i l'engreixament dels fruits. Les varietats més primerenques com wonderful i acco van iniciar el canvi de color i van aconseguir un calibre de 8-12 cm, mentre que les més tardanes arribaven als 5-10 cm. Es va apreciar la caiguda localitzada de fruits en algunes zones ocasionada per les fortes precipitacions i els episodis d'altres temperatures de final de mes. Per la seua banda, al Baix Segura el cultiu va presentar un desenvolupament normal en què les plantacions més avançades de les varietats més primerenques van assolir l'estat fenològic 71-I (quallat i creixement del fruit). Es van fer tasques d'aclarida, i es va deixar una o dues magranes per pom a fi d'augmentar la grandària de la resta. De la mateixa manera, el cultiu va continuar

engrossint-se a les comarques de l'Alacantí i la Marina Alta. Des d'aquesta última es va advertir una presència elevada de pugó.

- **Castelló:** va predominar a la Plana Baixa l'estat fenològic 71 I (quallat i creixement del fruit) i va prosseguir el desenvolupament normal. Algunes plantacions a principi de mes encara es trobaven en estat fenològic 67-G (inici de la caiguda de pètals). A la província es cultiven varietats de pell roja, amb la varietat acco com la més estesa. La superfície de cultiu es manté estable, fonamentalment perquè és bastant resistent a la salinitat i, per tant, té eixida a les zones de marjal.
- **València:** al Camp de Morvedre s'esperava al juny una bona producció, d'acord amb les expectatives que hi havia per la floració abundant.

Figuera

- **Alacant:** va acabar la campanya de bacoires a les comarques meridionals del Baix Segura i el Baix Vinalopó, on es va experimentar un increment notable en el ritme de recol·lecció en la fase final a causa de l'acceleració de la maduració amb les altes temperatures. Els calibres van passar d'un predomini del 25-30 a principi de mes a una majoria de 45 en l'última setmana, amb un excés de maduresa en alguns fruits i un 30 % d'aquests ratllats. D'altra banda, les figues van arribar a una grandària d'uns 4-8 cm de calibre i van iniciar el canvi de color.

5.8. FRUITA SECA

Ametler

- **Alacant:** al Vinalopó Mitjà els ametlers presentaven una producció escassa, a més d'una reduïda grandària del fruit provocat per l'absència de pluges fins a final d'abril. De la mateixa manera, a l'Alt Vinalopó, l'expectativa de collita era menys elevada que la d'altres anys perquè les pluges havien arribat tard i només van tindre un efecte beneficiós en les varietats i zones més tardanes. Quant a les comarques del Comtat i l'Alcoià, els fruits van assolir la grandària definitiva i van evolucionar cap a la maduresa. Algunes parcel·les de la zona d'Agres es van veure afectades per la caiguda de pedra el dia u. Així mateix, es va advertir la presència de fongs, principalment perdigonat, provocats per les pluges de final de maig. Per la seua banda, a l'Alacantí el cultiu es va enquadrar en l'estadi d'engrossiment del fruit. Les precipitacions van ser beneficioses, però s'esperava una certa disminució en els rendiments respecte d'altres campanyes. De la mateixa manera, les pluges van tindre un efecte positiu en els ametlers de la Marina Alta i la Marina Baixa, on, en general, presentaven un bon desenvolupament vegetatiu. No obstant això, es va apreciar una collita pràcticament nul·la en la zona de la vall de Guadalest, a conseqüència dels efectes provocats pel bacteri *Xylella fastidiosa*, mentre que des de la vall de l'Amadorio s'anticipava una reducció important de la producció d'ametla degut a l'efecte de la sequera experimentada en els mesos anteriors.

- **Castelló:** les condicions climatològiques del mes van contribuir a engreixar el fruit i van resultar molt beneficioses per al cultiu que principalment es troba en secà. Els arbres van mostrar, en general, un bon aspecte visualment, amb una bona collita d'ametles i de bona grandària. En camp es feien tractaments preventius contra perdigonat i moniliosi, per si les pluges persistents del mes incrementaven aquestes patologies en els arbres. Les tempestes que van afectar la zona nord de la província el dia 29 van estar acompanyades a vegades de pedra de gran grandària al Baix Maestrat, la qual cosa podria afectar la producció. Quant a l'estat fenològic de l'ametler en les diverses zones de la província, oscil·lava en funció de les varietats i de la cota en altura de les plantacions, entre els estadis 75 I (fruits al 50 % del creixement), 79 (fruits al 90 % de la grandària definitiva) i 81 J (fruits que arriben a la grandària definitiva i comencen a acolorir el fruit). Malgrat la disminució contínua de superfície provincial dedicada a aquest cultiu, sobretot en zones interiors de la província més afectades per la despoblació rural, es continuen fent plantacions intensives noves en la zona intermèdia. En molts casos, s'estan substituint arbres vells i ja poc productius per arbratge jove.
- **València:** a la Costera l'estat fenològic dels ametlers estava comprès entre el 72-H (ovari en creixement. Despreniment de sèpals) i el 75-I2 (fruits al 50 % del creixement). A l'Horta Sud i el Camp de Túria, les ametles estaven arribant a la grandària definitiva. Als Serrans i la Plana d'Utiel-Requena, els ametlers es trobaven majoritàriament amb els fruits al 50 % del creixement (estat fenològic 75-I2). S'esperava una bona collita a conseqüència de l'abundància de fruit i el bon calibre que presentaven els ametlers. A la Vall d'Albaida els ametlers estaven vegetant correctament, entre altres coses per les reserves acumulades de l'any anterior, en què no va haver-hi a penes producció.

Avellaner

- **Castelló:** l'estat fenològic majoritari va ser el de fruit en formació, la qual cosa va suposar un avançament lleuger en el temps. Les avellanes ja estaven formades amb la forma característica, i els fruits en creixement, i s'acostaven ja a la grandària final. La corfa estava iniciant la lignificació, tot i que encara presentava un aspecte lletós en tallar-la. En l'obertura de fruits es va apreciar que els grans estaven ben desenvolupats, i que les pluges de maig i juny havien sigut beneficioses per a aquest desenvolupament. S'esperava una collita millor que la de l'any anterior, que no va ser bona per la disminució de flors quallades a causa dels problemes per climatologia durant l'època de floració.

Anouer

- **Castelló:** l'estat fenològic a les comarques de l'Alt Palància, l'Alt Millars i l'Alt Maestrat va oscil·lar entre Gf (estigmes caiguts, amb fruit al 80 % de la grandària final) a principi de juny i pròxim al 90 % de la grandària final en els últims dies d'aquest. Les pluges van afavorir el desenvolupament correcte del cultiu. Les temperatures van ser suaus a principi de mes, amb pics més elevats al final. En varietats primerenques com la Serr es preveia una reducció de collita per les baixes temperatures que es van registrar a principi d'abril, quan el cultiu es trobava brotant. S'esperava que la recol·lecció s'iniciara cap a mitjan setembre. En

varietats primerenques com la *Serr*; l'anou estava molt avançada. Es va fer en aquesta varietat un tractament preventiu en l'època de floració amb coure contra carpocapsa i bacteriosi. També en les varietats de mitja estació com són la Hartley i Chandler i en les tardanes com la Fernette.

5.9. GARROFERA

- Alacant: a la Marina Alta, les baines van aconseguir la grandària final i es va poder apreciar una producció abundant, mentre que en les plantacions situades a la Marina Baixa, l'Alacantí i el Baix Vinalopó el cultiu seguia engreixant-se afavorit per les pluges persistents de maig i de la primera meitat del mes de juny.
- Castelló: l'estat fenològic observat a la Plana Baixa era el 81 (comença el canvi de color de la baina) i els fruits ja aconseguien la grandària definitiva. Les pluges del mes de juny i les del final de maig van afavorir l'engrossiment de les baines fins a arribar a les grandàries estàndard. No en totes les zones productores de la província s'esperava una bona producció, ja que els arbres estarien descansant de les últimes campanyes.
- València: a l'Horta Sud i al Camp de Túria les baines verdes s'acostaven a la grandària final. A la Ribera Alta, el fruit s'havia desenvolupat completament i començar la verolada de les baines. La mala climatologia i alternança de temperatures van provocar una certa minva de producció i rendiments respecte a un any normal.

5.10. VINYA

Raïm de taula

- Alacant: a la comarca del Vinalopó Mitjà, es va iniciar l'embossament de les varietats més precoces, com red globe i Donya Maria, al mateix temps que continuaven les labors d'espampolament. Les pluges de maig provocaren una floració deficient. La majoria dels xanglots eren xicotets i presentaven molts problemes de quallat, per la qual cosa es llançaven a terra si no tenien una qualitat comercial suficient prèviament a l'embossament. Cal assenyalar la pedra caiguda el dia 13 en la zona del Fondó de les Neus, que va afectar una sèrie de parcel·les de diverses varietats com aledo i Donya Maria amb un grau d'afecció molt irregular d'unes varietats a unes altres, i era major en les més avançades com red globe, mentre que en les menys avançades, com Napoleó, a penes va tindre afectació. Pel que fa a l'Alacantí, les vinyes van assolir la fase de quallat i, de la mateixa manera que a l'Alt Vinalopó, van seguir desenvolupant-se sense problemes fitosanitaris de consideració. Finalment, a la Marina Alta les baies van assolir una grandària de pèsol, amb bon estat vegetatiu i una incidència elevada d'erinosi i cuc del raïm. Al llarg del mes van continuar les podes en verd iniciades al maig.

Raïm de vinificació

- **Alacant:** al Vinalopó Mitjà es va observar un minvament de la producció respecte a altres campanyes. A més, es va constatar un desenvolupament irregular en la varietat monestrell, i es van observar en la mateixa parcel·la raïms en floració i altres amb raïm de grandària pèsol. Per contra, les varietats primerenques creixien amb més uniformitat. Es van fer tractaments antifúngics contra oïdi i míldiu. Per la seua banda, a l'Alt Vinalopó es va observar un bon estat sanitari del cultiu. Les últimes pluges van tindre una influència positiva i van millorar les expectatives de collita. Cal destacar els danys considerables ocasionats pels conills. A la Marina Alta, els ceps més precoços de la varietat garnatxa van assolir un estat vegetatiu de tancament de xanglots, alhora que continuaven les pràctiques de poda en verd. Mentrestant, a les comarques del Comtat i de l'Alcoià les baies van assolir una grandària entre perdigó i pèsol.
- **Castelló:** a les zones més interiors i altes de la província es trobava la vinya en fase fenològica H (botons florals separats). Al Baix Maestrat, l'estat fenològic era normal per a l'època de l'any: se situava en I (inici de la floració), igual que als municipis productors de la Plana Alta (Benlloc, Vilafamés i les Useres). Es van fer tasques superficials en les vinyes, com ara maneig del sòl per a controlar les males herbes i facilitar l'entrada d'aigua de pluja. Les precipitacions del mes van ser ben rebudes, i van alleujar l'estrés hídric en el cultiu.
- **València:** a la Costera i a la Plana d'Utiel-Requena l'estat fenològic de la vinya era 31-K (baia grandària pèsol). A l'Horta Sud i al Camp de Túria l'estat fenològic de la vinya se situava entre el 31-K (baia grandària pèsol) i el 33-L (compactació del xanglot). Als Serrans l'estat fenològic de la vinya era el 29-J (baia grandària perdigó). A la Vall d'Albaida l'estat vegetatiu era correcte i l'estat sanitari no havia donat problemes, però tenien avisos de míldiu i oïdi.

Vivers de vinya

- **Alacant:** les plantes van continuar desenvolupant-se. Les parcel·les presentaven diferents estats vegetatius perquè les pluges de maig i juny van condicionar les tasques.

5.11. OLIVERA

- **Alacant:** a l'Alt Vinalopó, al Vinalopó Mitjà i a la Marina Baixa, les altes temperatures i el dèficit hídric dels mesos anteriors van condicionar molt la floració i el quallat del fruit. Les pluges de final de maig i principi de juny van arribar massa tard per a recuperar els rams ja secs i, fins i tot, van produir danys sobre els fruits quallats recentment. Per tot això, les expectatives eren menys elevades que en anys anteriors. A més, es donava la circumstància de la presència d'oliveres en floració tardana que no desenvoluparien el fruit a temps per a l'època de collita. D'altra banda, a les comarques del Comtat i de l'Alcoià, el cultiu va continuar desenvolupant-se i els fruits assoliren un 10 % de la grandària final, mentre que a la Marina Alta aquest percentatge se situava entre el 10 % i el 50 %. Pel que fa a l'Alacantí, el cultiu també se situava en l'estadi de fruits amb un 10 % del calibre final i es va constatar

un volum baix de quallat a les plantacions de secà de la Torre de les Maçanes. A més, es va observar una segona floració que possiblement no arribarà a quallar. Al Baix Vinalopó, de manera anàloga a altres comarques, es va produir la caiguda de flors i fruits quallats recentment a causa de la successió d'altres temperatures i episodis tempestuosos, per la qual cosa es preveia un minvament de la producció. Els que havien quallat arribaren a una grandària al voltant del 20-35 % de la definitiva. Per part seua, al Baix Segura es va apreciar un quallat abundant en les plantacions d'olivar.

- **Castelló:** el cultiu es va veure afavorit per les pluges del mes que van ajudar a desenvolupar els fruits que havien quallat. En un principi es temia per la collita per l'extrema sequedat dels mesos de març i abril. Així i tot, es va produir una bona floració en la major part del territori, però, a conseqüència de la prolongació de la falta de precipitacions i de les altes temperatures, hi va haver una caiguda de flors major de l'habitual. Posteriorment, les pluges de maig i juny van reduir l'estrés hídric i les flors que quedaven van quallar dins de la normalitat. Per això s'esperava un resultat mitjà, després de l'escassa collita de l'any anterior. Aquestes precipitacions van beneficiar el cultiu, van detindre la caiguda de flors en les zones on s'estava produint i van ajudar l'engrossiment de les olives en zones primerenques, cosa que va evitar que l'oliva es quedara xicoteta i acabara sent avortada. Al seu torn, la brotada, a conseqüència d'aquesta escassetat d'aigua i de les temperatures elevades, no va ser bona, i encara que va millorar després de les pluges, això podria repercutir sobre la campanya olivarera 2024/25, ja que l'olivera va produir el fruit sobre fusta de l'any anterior. Les pluges de juny i de final de maig, amb dies alterns assolellats i d'elevades temperatures, podrien reactivar diverses malalties fúngiques com l'ull de gall, que romanien encara latent en algunes parcel·les. Per això es va incrementar el control per part dels agricultors per a efectuar els tractaments necessaris. A més, es va començar a veure un increment en les poblacions de mosca de l'olivera, per la qual cosa es van començar a realitzar tractaments preventius enfront d'aquesta plaga. La comarca productora principal de la província és la del Baix Maestrat, que, al seu torn, és on més població d'aquest insecte es va registrar en els paranyes segons les isomosques del Servei de Sanitat Vegetal durant els dies del 19 al 25 de juny (setmana 25). Les tempestes que van afectar la zona nord de la província els dies 29 i 30 van estar acompanyades a vegades de pedra de gran grandària al Baix Maestrat, amb molta caiguda d'oliva i danys de consideració. Els municipis més danyats van ser Canet lo Roig, Traiguera, Rossell i Càlig. També hi va haver incidències a Xert, la Jana, Sant Jordi i San Rafael.
- **València:** a la Costera, a l'Horta Sud, al Camp de Túria i a la Vall d'Albaida les olives estaven al juny prop del 50 % de la grandària final i s'esperava que les últimes pluges ajudaren a millorar el calibre del fruit. Als Serrans i a la Plana d'Utiel-Requena, les oliveres es trobaven en l'estat fenològic 71-G1 (fruits amb el 10 % del calibre final). Es preveia un calibre menor del fruit a conseqüència de la sequera. A la Ribera Alta, s'estava produint la fase d'engrossiment dels fruits. En general, es preveia un any amb una collita irregular, amb moltes parcel·les en què, encara que tenien una bona floració, el quallat havia sigut escàs.

La producció es preveia per davall d'una campanya normal. A més, als municipis on havia caigut pedra, el fruit s'hi havia vist afectat en la major part, ja que la intensitat de la pedra va ser elevada. L'estat vegetatiu era l'habitual per a aquesta època de l'any. S'havia iniciat la col·locació de paranys per a la mosca de l'olivera. A la Canal de Navarrés també es va apreciar un volum d'oliva irregular entre parcel·les.

5.12. SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI)^v

El mes d'octubre de 2022 es va iniciar el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro, que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No té en compte altres indicadors de sequera (pluviometria, humitat del sòl...), encara que estiga relacionat amb aquests. El nom de les comarques és l'utilitzat per Agroseguro, que correspon a la comarcalització agrària del MAPA. La informació d'aquest índex es pot consultar en l'enllaç següent: [NDVI](#).

La precipitació caiguda en juny va ser superior a la mitjana mensual normal, i va resultar molt beneficiosa per a les pastures, tant per la quantitat com per la forma pausada en què va caure, i això va permetre que l'absorbira el terreny. Això va millorar la situació de l'índex de vegetació en tot el territori, de tal manera que quan va finalitzar el mes únicament a la comarca de Sagunt aquest índex presentava valors inferiors a la normalitat.

En la taula següent es pot apreciar l'evolució d'aquest índex en les tres desenes del mes en cada comarca de la Comunitat Valenciana:

	jun-23		
PROVINCIA DE ALICANTE			
CENTRAL	Yellow	Green	Green
MARQUESADO	Yellow	Green	Green
MERIDIONAL	Green	Green	Green
MONTAÑA	Yellow	Green	Green
VINALOPÓ	Green	Green	Green
PROVINCIA DE CASTELLÓN			
ALTO MAESTRAZGO	Yellow	Green	Green
BAJO MAESTRAZGO	Yellow	Green	Green
LA PLANA	Green	Green	Green
LITORAL NORTE	Yellow	Green	Green
LLANOS CENTRALES	Yellow	Green	Green
PALANCIA	Orange	Yellow	Green
PEÑAGOLOSA	Yellow	Green	Green
PROVINCIA DE VALENCIA			
ALTO TURIA	Orange	Yellow	Green
CAMPOS DE LIRIA	Yellow	Yellow	Green
ENGUERA Y LA CANAL	Green	Green	Green
GANDIA	Green	Green	Green
HOYA DE BUÑOL	Green	Green	Green
HUERTA DE VALENCIA	Green	Green	Green
LA COSTERA DE JÁTIVA	Green	Green	Green
REQUENA-UTIEL	Yellow	Green	Green
RIBERAS DEL JÚCAR	Green	Green	Green
RINCÓN DE ADEMUZ	Orange	Yellow	Green
SAGUNTO	Orange	Yellow	Yellow
VALLE DE AYORA	Yellow	Green	Green
VALLES DE ALBAIDA	Green	Green	Green

Fuente: https://www.agroseguro.es/indices/agro_pastos.controlx.PastosSeleccionFiltros

- i El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT = volum contingut a capacitat de camp – volum contingut en punt de pansiment). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima (R_{màx}) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que aconseguix la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.
- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació, mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI, de manera que, com més elevats siguin els valors absoluts de l'índex negatiu, més seriós serà l'esdeveniment (font: AEMET).
- iii D'acord amb els plans especials de sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural) de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).
Situació respecte a l'escassetat conjuntural. Indicadors d'escassetat
L'escassetat (també coneguda com a sequera hidrològica) està relacionada amb els possibles problemes d'atenció de les demandes. Se sol presentar diferida en el temps respecte a la sequera meteorològica o, fins i tot, pot no arribar a produir-se, per la gestió hidrològica que es pot dur a terme en els sistemes o per no haver-hi demandes importants en un sistema. Per tant, els seus indicadors d'escassetat (volums d'emmagatzematge, nivells piezomètrics, cabals en estacions d'aforament, etc.) defineixen els problemes que poden haver-hi respecte a proveïments, regadius, etc. Aquests indicadors valoren, de manera objectiva, la situació de les unitats territorials d'escassetat (UTE) definides en els PES, i la tradueixen en quatre possibles escenaris (normalitat, prealerta, alerta i emergència), que representen les expectatives per als mesos successius respecte a l'atenció de les demandes existents. L'objectiu és la implementació progressiva de les mesures definides en els PES per a cada escenari amb la finalitat d'evitar l'avanç cap a fases més severes de l'escassetat, per a mitigar, en tot cas, els impactes negatius.
- iv Situació respecte a la sequera prolongada. **Indicadors de sequera prolongada**
La sequera prolongada, molt relacionada amb la coneguda habitualment com a sequera meteorològica, es produeix directament per la falta de precipitacions, que ocasiona que els cabals circulants es reduïsquen de manera important i, per tant, puguen no complir-se els cabals ecològics de situació normal, amb la qual cosa seran llavors aplicables els cabals ecològics definits normativament per a una situació de sequera prolongada.
Els indicadors de sequera prolongada (normalment precipitacions o aportacions en règim quasi natural) valoren, de manera objectiva, si les unitats territorials de sequera (UTS) definides en els PES es troben o no en situació de sequera prolongada als efectes normatius establits.
- v **ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410)**: aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiga relacionat. Com que és una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació de l'NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aqueixa mateixa desena, de la sèrie històrica, que abasta des de 2000 fins a 2017. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4) (font: AGROSEGURO).